

ספר אנרת ר' חיים ויטל

והוא ביאור מאמר רז"ל ע"ד הנסתר להרח"ו ולה"ה

והוא ביאור מאמר רז"ל ע"ד הנסתר להרח"ו זלה"ה

הועתק מכתב אחד אשר שלח הרב מהור"ר חיים ויטל לגביר אחד להפקת רש"י
בביאור המאמר וזה לשונו :

רנני ונפיק בחינת היסוד וזעירא בלתי
ראש נעשית או הה' ד' על ו' כי הצורה
היא צורת יו"ד אשר באחורי הדל"ת
ובשהדל"ת נשבר צורה שלה או נעשית
ד' בסוד אל אחד ואין בזה להאריך
אמנם לכן הד' של אחד רבתי להיות
בה שיעור עובי שני דלתי"ן ובה מצאנו
להיות בה ב' דלתי"ן וב' צורות
ובהתחברות הב' דלתי"ן אלו יהיו
סתומה ונעשית אז עשר ספירות כי תחלה
בהיותה ד' של אחד לא היה היסוד נכנס
בה רק צורת ו' עם ד' ונעשית ה' ועתה
כעשותם מן אות ד' צורת ה' סתומה גם
הוא עלה במחשבה להרים ראש נא ת ו'
של ונעשה אל מנין עשר שהוא יונתחברו
ונעשה י"ם והנה ה' וי"ם הם שוים
במספרם אלא שזה הוא בחושבנא זעירא
וזהו בחושבנא רבה ועתה נחזור לענין
כי הזעיר נקרא ו' רק בתחלה היה
קמן בסוד מי יקום יעקב כי קמן הוא
וע"כ הוא נקרא ו' של יהו"ו כי הב'
אותיות ראשונות יה' אין להם שום שינוי
אמנם בב' אותיות אחרונות יש עלייה
וירידה והכל הוא תלוי במעשה התחתוני
בסוד תנו עוז לאלהים על ישראל גאותו
ואין גאווה אלא בראש בסוד מנחל בדרך
ישתה על כן ירים ראש כי ע"י נחל
קדומים היא הבינה מרים הזעיר ראשו
ונעשה אות ו' בסוד כונן שמים בתבונה
וזש"ה מי יקום יעקב כי מי' שהוא
הבינה היא תקים ראש יעקב כי עתה
בימי הגלות קמן הוא ואין לוא"ו או ראש
אבל לעתיד לבא יתגדל אל הוא"ו ראש
ולא יקרא עוד ו' כי יהיה יו"ד ויהיה

שלם

רבי לוי בשם רבי יוסי בן זמרא
אמר פסיעותיו של אברהם
אבינו היו שלשה מילין וגו' :

והנה קודם שאבא בביאור המאמר
הזה אני מוכרח להציע לך קצת
הצעות הנכללים בחכמה זו כדי שתוכל
להבין מעט מהם ואקצר ואעלה בחזקת היד:

הנה תחלת הכל ביאור ענין אדם וחיה
עם הזעיר ונקב"ה והם אותיות
ו ה של שם יהו"ו אשר בזעיר שהוא
כולל ששה ספירות מחסד ועד יסוד
ולכן נקרא בשם אות ו' ונקב"ה היא שני
שלישית מלכות היא ה' תתאה הנה
המעין בראותו כי הזעיר נקרא ו' אל
ימעה לומר כי אין רק ששה ספירות
אלו כי אין כל דבר שבקדושה פחותה
מעשרה והנה עם השלש ראשונות הוא
מושלם לוי ספירות והענין כי כל עשר
כלולה משלשה בסוד רישא גזעא שבי"א
הנזכר כוהר פ' בלק והוא מה שכתב
פ' ויקרא דף י"ב בנין דהא יו"ד קוצא
אחת לעילא וגו' והענין בקציר מופלג
הוא זה כי אין לך דבר שבקדושה בפחות
מי' כמו שזכרנו והנה הוא"ו שלו יש תוך
ראש וסוף והם סוד ג' יודי"ן שכל אחת
מהן נחלקת לרישא גזעא שבי"א והרי
הם ה' והם חכמ"ה בינה דע"ת יו"ד
עילאה וחס"ד גבור"ה ת"ת יוד אמצעי
ונצ"ח הוד יסוד יו"ד תתאה ושלשתן
הם אות ו' כזה ולכן נקרא הזעיר א"ח
בנימ"ו ה' ובהתחברות הנקב"ה התבאה
עמיה נעשית א' ונודע כי ה' תתאה
היתה ד' ובהתחברות האות ו' עמה נהר

יחפצו להראות כבוד וי' ש' רז' משמת רבי
 במל' כבוד התורה וכמ"ש רש"י שם ולא
 יצאתי מכונת הדרוש זולתי שלא אענש
 חלילה אם לא אזהיר לכל המסתכל בבאורי
 זו שלא יחשוב שהבין בו כמלא נימא בלי
 ספק ואילולי הייתי יכול להתוכח עמהם
 בעל פה הייתי מכריח אליהם סברא הו'
 אמנם לא ע"ז אמנע מלהתרות התראה
 זו הצריכה לחכמה זו הנאמר עליה ראה
 לפני מי אתה עומד נכנס למקום שלהבת
 נחלת ובאמת הייתי רוצה להמנע מזה
 זולתי פיוס ר"י ז"ל אשר הכריחני לזה
 מצורך חסיד הגביר הנזכר וכו' בטחתי
 יקבל דג' בסבר פנים יפות :

ועתה נחזור לענין לבאור דברינו כי

הלא הזעיר הוא בעל עשר
 ספירות שלמות אך לא בכל הזמנים שוים
 האמנם ג' ספירות עליונות הניתוספים בו
 אינם חכמה בינה דעת העקריים הג'
 ראשונים אשר ב' הספירות אלא הם ג'
 ספירות הנמצאים בזעיר עצמו וכוה יהיה
 לך מפתח גדול בראותך אשר הזוהר
 לפעמים אומר אב"א ואמ"א ולפעמי' אומר
 חכמה ובינה והבן זה וכבר נודע שבדרך
 הטבע קומת האשה היא קצרה משל האיש
 וראש האשה מתחלת מאמצע קומת האיש
 שהוא אחורי הזה הזעיר מאחוריו עמ"ש
 במדרש נשא דף שמ"א בהאי אדם שארי
 ותקון כללא דדכר ונוקבא ואשתליף
 מאחוריו ועבר גלגלתא דנקבא וגו' והבן
 אמרו בהאי אדם להורות כי כל זה הוא
 בזעיר אשר הוא אדם שלם בכל היו"ד
 ספירות ועוד יש גבוה על גבוה וכלם
 נקראים בשם אדם וזה סוד הצלם אשר
 משם נבראת חוה מאחוריו אדם כי בצלע
 שאחוריו החזה שם היא התחלת ראש
 הנקב' ונמצא כי הנוקב' דזעיר היא מתחלת
 מחצי גופא דזעיר אשר הוא סוד מדת הת'ת'
 אשר בזעיר ומחציו ולמטה מתחלת ראש
 הנקבה הרי כי ג' ספירות בנוקבא היא
 שעור קומתה כמדת ג' ספירות וחצי שלו

שהם

שלם בכל היו"ד ספירות וזש"ה לא יעקב
 יאמר עוד שמך המורה לשון עקב בלתי
 ראש כי אם ישראל יהיה שמך כי ישראל
 הם אותיות לי ראש וז"ס שאמר הזוהר
 פרשת ויקהל דף רי"ז שמע ישראל הוא
 ישראל סבא בגין דאית ישראל זוטא
 ורזא דא הוא כיום ההוא יהי"ה יהודה
 אחד ושמו אחד פירוש כי מה שהוא עתה
 חיבור הראשון יה' והשני ויה' לעתיד
 יהיה שניהם שוים יה' ויה' וזהו יהוה
 יהוה וכו' וגימטרא ב' פעמים אחד שהם
 שני יחודים הנזכרים שניהם שוים והנה
 אל תתמה אם שם הזוהר מפרשו בעת
 התפילה של כל יום ויום כי כן הוא
 המאמר כי מה שיה' לעתיד תמיד יהוה
 עתה לפרקי' ע"י מעשינו :

והנה אחילה למי שישים עינו ורעיונו

היטב כי לא אוכל להרחיב פה
 ולהאריך לשון כמ"ש ולא במרכבה ביחיד
 אמנם לא יחשוב הקורא בבאורי זה כי
 יוכל להבין במגע השכולת דרוש הזה כלו
 כי ארץ שנים אלו חיה לא יתחיל אפי'
 בהתחלת הקדמה אחת וענין הזה אינו
 כמנין המקומות אשר מנו חז"ל בדרך
 גומא כי התורה רחבה מני ים
 ועל כל קוץ וקוץ תלי תלין של
 הלכות ואם יחשוב המעיין כי הוא מבין
 הדבר בלתי הקדמות הצריכות אל החכמה
 כי הוא רוצה להגביה את כבודו על כבוד
 התורה בחשבו כי כמו שיעור אורך שכלו
 כן הוא מדת שיעור אורך תורתנו הקדוש'
 אשר זה הוא סיבת הנמנע' מלעסו' בחכמה
 זו הגם כי הוא מראית פנים עם כל לא
 זה יכלו להסתתר מפני בעל המחשבו' וידוע
 הוא כי הם אינם נמנעים זולתי כי יחשבו
 הפתאים בעת עסקם בחכמה זו ורצו
 שיתקיים בהם ואברה חכמת חכמיו ובינת
 נבוניו וגו' כי החכמה תעדר מהם אבל שם
 בעלי החכמה לא ימנע מהם מלהקראות
 בשם חכמים ועל כיוצא באלו נאמר אוי
 להם לבריית מעלבונה של תורה כי לא

שהם חצי ת"ת ונה"י אמנם שעור כתר
 דידה כשעור חצי ת"ת האחרון שבו ושאר
 ט' ספירות הם כמו שיעור נה"י שלו ונמצא
 כי כל ספירה אחר מאלו הג' נה"י הם
 כוללים שיעור ג' ספירות שלה כי קו ימין
 דידה הם תמ"ן הנאחזי' בנצח שלו וקו
 שמאל דידה בג"ה הנאחזים בהוד שלו והטו
 אמצעי שלה שהם דה"י נאחזים ביסוד
 ש"ו הרי כי נה"י שלו נקראים שלש על
 שלש מכל אחד מהם והם סוד התקיעות
 של ר"ה אשר בו כיום נבראו אדם וחוה
 כמ"ש זה היום תחילת מעשיך וכנגד ש'
 ברכות של ר"ה ג' ראשונות ג' אמצעות
 ג' אחרונות ואלו הנה"י עצמן הם סוד
 מלכויות זכרונות ושופרות ואין להאריך
 יותר מזה והנה כתר דידה מקומ' כת"ת
 שלו וז"ש עטרת תפארת לעמוסי בטן כי
 עטרת דידה בת"ת דידה מחציו ולמטה
 שהוא סוד הכנין אשר שם המעים ומשם
 נשמות בני ישראל גנוזים קודם נתינתו
 ברחם הנוקבא וז"ה לעמוסי שהם ישראל
 הנקראי' עמוסים מני בטן וגומר והנה אין
 דרכינו להאריך פה ולהרחיב לשון כענין
 מציאות הכתר רק דרכנו להכניס במעיון
 היו"ד ספירות דעת במקום הכתר לא כי
 ח"י נסתלק הכתר ממעין הזה. ואמנם טעם
 הדבר לא ניתן כעת לכתוב כי הדברים הם
 ארוכים ואין הרעת סובלת כלל העולה
 מכל הנזכר כי קומת המלכות היא מתחלת
 מחכמה דידה ולתתא עד מלכות שבה
 הם באחורי הזעיר כנגד נה"י דידה ממש
 וזה סוד הכתוב וירא והנה שלשה עררי
 צאן רובצים עליה נה"י דידה ממש
 הרובצים על כל מדת המלכות הנקראת
 באר בשדה :

ובאגב אורחי' נבאר ענין באר בשדה
 כי שני כונים אלו נראו שהם
 במלכות ומה ענינם ואמנם הענין הוא כי
 בית הוא נקרא מושב בני האדם והוא מושב
 הספירות עצמן ואף גם אחורי הזעיר אינו
 נקרא בית זולתי שדה כי יצא מכלל מדבר
 שמטה ונכנס לכלל שדה הראוי לזריעה

בסוד אסתר קרקע עולם היתה ולכלל בית
 לא באת עד היותה פנים אל פנים ואז
 תקרא בית ואין ככח הזה זולתי ביעקב
 שהוא המזווגם פנים אל פנים ונמצא כי בית
 שדה ומדבר שלשה כינויי' אלו הם במלכות
 אמנם בית תקרא כהיותה פנים בפנים נגד
 הנה"י ולכן נקראת בית כי צורת הבית
 הם ג' קוין כזה ב' אחד מכאן וא' מכאן וא'
 באמצע באמצע והוא היסוד האוחזו בנצח
 והוד והם צורת ג' ווי"ן כי כלם הם סוד ר'
 דשמא קדישא יתן המכונה בשם הזעיר
 ולכן צורת ווי"ן הם ב' ספירות בסוד
 כל נפש הבאה לבית יעקב מצרימה ששי'
 ושש כי שש הוא הוי"ו עצמה וחלקים
 המתחלקים ל' הם הוי' קצוות הנעשים
 ששים ועצמות וי"ו זו הוא היסוד אשר עליו
 פירש הזוהר פ' שמות ששים דא יעקב
 ושש דא יוסף תרין ווי"ן ואין להאריך בזה
 כי הגם שיראה למעיון כי הדברים סותרין
 זה את זה כי א"א להאריך בזה ונמצא
 שסוד בית מורה על עת הזווג בהיותם
 פנים בפנים ובהיותם אחר באחר כנגד
 נה"י דידה אלא שכבר היא מוכנת ומקשמת
 ואין חסר בה זולת החזרת פנים בפנים
 ואז נקראת שדה הראוי לזריעה. אך עדין
 אין בה ישוב ונקראת אז חקל תפוחין
 קדישין הם הנה"י הנקרא תפוחין וכשנרצה
 להאריך בענין זה החקל היא אחורי הנה"י
 והתפוחין הם אחורי חג"ת וקדישין הם
 אחורי חב"ד שהם סוד הקודש כי לעולם
 כל קודש אינו רק בתפוחין ובג' ראשונות
 ונאמר כלל זה כי בערב שבת הוא מקבלת
 מכל אחורי הזעיר עד הג' ראשונות ולכן
 ראוי לבעל מעשה לצאת השדה בע"ש
 לחקל תפוחין קדישין להכניס הכלה
 העומדת שם בשדה כדי להכניסה אל הבית
 פנים בפנים וזה סוד בתי בראי בתי גאי
 ואין להאריך בזה. ואמנם נקראת שדה
 כי ל' צורתה היא ג' ווי"ן והם אחורי נה"י
 דידה אלא רק שלהיותם אחר באחר
 הוצרכו להתחבר אורם ונמצא כי צורת
 חקל הוא צורה כח מאימת הקליפות

העומדי' באחוריי' אשר זה הוא סוד
אלהים אחרים מלשון אחוריים וגם ו'ם לא
יהי' לך אלהי' אחרי' על פני והבן זה היטב.
ו'ם ע' של שער הנאחזים החיצונים שהם
ק'ד ולקחים ש ונעשית שקר :

ואמנם גם את לעומת זה עשה האלהים
וכמו שיש נה'י בקליפה וגם הם צורת ש' אלא
יש נה'י בקליפה וגם הם צורת ש' אלא
דאינן בפרודא פירוש ק'ד גימטריא ש
שנפרד היסוד של הזעיר מנצח והוד רידיה
ו'ם ק'א כי אז נתקררה הנחש ולא יוכלו
אז להודווג יחד כי היסוד שלו נכרת מנ'ה
שלו ונעשה סרים וזש'ה הנה אויבך יאכרו
יתפרדו כל פועלי און בסוד כחי וראשית
אוני כי המיפה נקרא און והסטרא אחרא
רצה להתחבר עם הנה'י שבקדושה כדי
להיות להם כח לזווג גם הם ונפרדו מלהיות
פועלי און וזש'ה יתפרדו כל פועלי און
ולכן נרמו זה ביום השבת כי בתחלת
ליל שבת נעשית שדה כנוכר והם שם
בשדה רוצים להתחבר כעין מעשה קין
והמא דנחש ויהי בהיותם בשדה וגו'
ואז יתפרדו כל פועלי און ואין להם כח
להודווג יחד ו'ם שדי' הנכראים בערב
שבת שלא נבראו בגופם כי אל אחר
נסתרם ולא עבד פירין כמ'ש כסכא
פרשת משפטים דף ק'ג וע'כ נקרא אל
אחר דיתוב באחוריים וז'ש בזהר כלק
דף קצ'ז כפסוק אשר הלך חשכים ואין
נוגה לו שארין בחיבורא ואתפרדן כמ'ש
כסכא פרש' משפטים על ההוא נחשא
דפרח באוירא הוא הנחש העליון הפורח
באויר ואין לה על מה לסמוך כי הרגלים
הם סומכי הגוף והנחש אתקצצו רגלוי
ופורח באויר ואין לה על מה לסמוך
וז'ש שקר אין לו רגלים והנה הוא רוצה
לעוף ולפרוח עד מקום אחורי הנה'י
דזעיר באויר הבנים אשר שם וזש'ה אם
תגביה כנשר האמור בעשו ואם בין
ככבים תשים קנך הוא הרקיע אשר שם
נחניגם הככבים והמולות הוא אחורי יסוד

דזעיר כי עד שם רוצה נחש ההוא לעלות
כדי ליקח הארה משם לתקנם כדמות
אדם שרצה להודווג עם חוה בע'ש ביום
שנכרא ואז העלה הוהמא ומשליכין אותו
למטה כמ'ש'ה משם אורידך נאם ה' וז'ש
שארי בחיבורא וסיים בפרודא ו'ם
הנוכר פ' ויקהל תא חזי יומא שתיתאה
כד מטי זימנא דערב דליג וגו' וע'ש :
ונעתה נחזור לענין בהיותם אחור
באחור או היא שדה עפר הראוי
לזריעה ומאחורי הנקבא עומדים הקליפות
כי שם מקומם ונקראת מדבר על אשר
העפר שלו נקרא אכן שאינו ראוי לזריעה
בסוד ויאבק איש עמו הנוכר בפ' וישלח
ואמנם נקראת שדה על שעומרת אחורי
הש' שהוא נה'י רידיה והוא סוד ד' של
שדה והוא מקשמת בקישוטים היא הארת
פני הנה'י עצמן מצד הפנים שאז הם
ג' ווי'ן כנוכר ונעשית מכתה ה' שצורתה
ג' ווי'ן כי אם היות אשר בתהלה מקבלת
היא מנ'ה בלכר אינה ראויה לזווג
ונקראת ד' ואעפ"כ ניתוסף בה בחינת
וא'ז דיסוד ונעשית ה' ראויה אל הזווג
ואח"כ חוזרת פנים בפנים ונעשה בית
כנוכר כלל העולה מזה שקומת המלכות
נחלקת לשלשה קוין קו ימין ת"ח ושיעורם
כאחורי נצח דזעיר וקו שמאל רידיה
בג"ה כאחורי הוד דזעיר וקו אמצעי דח"י
כאחורי יסוד שלו ואמנם כל זה בהיותם
בכה שדה הראוי לזריעה כי במקום ההוא
נקרא שדה אמנם בחינת המלכות עצמת
נקראת באר נוכעת מיין נוקבין לקבל מיין
דוכרין מבעלה בסוד הבאר שעלה לקראת
יעקב כמ'ש רז"ל וזהו והנה באר בשדה פ'
כי ראה יעקב שהיתה כבר רחל עליונה
מוכנת להודווג כי כבר היתה באר בשדה
אשר לפעמים אין שיעור קומתה בלתי
כאחורי היסוד לבר ולפעמים תחת היסוד
בסוד הכתוב השליך משמים ארץ ולפעמים
יורדת בכריאה בסוד ל'כי ומעטי את
עצמך בהיותה בסוד נקודה בלכר ולא

בסוד

הי' הן שכל אחד כלולה מי' והם שני חצאי הנכללים בספירות וכל אחד כלול מהסוד שלו לבר והם נ' נ'. ואמנם הראשונה היתה פרצוף ואח"כ כתיב ויבן ה' אלהים את הצלע וכל מי שיחפוץ להבין יסתכל במאמר רב ושמואל ותן לחכם ויחכם עוד כי איני יכול להאריך בזה ומה גם בדרוש הזה אשר לאו כל מוחא סביל דא ומת גם תוך פנימיותו ונחזור לבאר הך דרב ושמואל על דרך האמת כי נודע אשר שופריה דיעקב הי' מעין שופריה דאדה"ר והיו לו שני נשים חוה ראשונה ושניה וכן הי' ב' נשים ליעקב לאה ורחל כי חוה ראשונה היתה קליפה החופף על לאה ראשונה לילית סבתא כלתא דס"מ שרו של עשו וע"י תפלותיה ודמעותיה לקחה יעקב ולאה היא בסוד פרצוף לפי שיצאה מאחורי פרצוף הזעיר והוא סוד קשר של תפילין של ראש מאחוריו ורחל בסוד זנב כי היא מאחוריו למטה ואחר כך גם היא נתקנה ונעשית פרצוף והיא תפלה של יד במקום החזה כנגד הלב וע"כ בלאה נאמר ועיני לאה רכות כי היא יונקת מצד הפנים כי הוא במקום הפרצוף אך רחל לא יש בה מציאת עיני' זולתי נאמר בה ורחל היתה יפת וגו' וזה סוד בסבא פרש' משפטי' עולמתא שפירתא דלית לה עיינין וז"ס כוס של ברכה שצריך לתת בה עיינין כדי להמשיך אלי' אור העינים שאין לה והענין השתי נשים הם בסוד לזמא עניא מה דרכו של העני בפרוסה שהוא סוד המלכות הנקרא עני ובהיותו בסוד עני שהוא בפסח קודם נתינת התורה שאז היא פרוסה בסוד פרום פריסת מלכותך וגו' שני מיני פריסות האחד מה שנמלה המלכות ממנה ונתנם לזולתו וגם כי גם שם היא פרוסה והו שאמרו ויהיבא למדי ופרס חציו למדי וחציו לפרס והתנו ביניהם אי מינן מלכי מינייכי איפרכי והענין הוא שבכל מקום שגלו השכינה עמהם ומלכות עליונה גלתה לכלל רישא די דהבא וכאשר נסתים גלות.

והענין

בסוד פרצוף והוא תמן ראש לשועלים וזהו סוד מחלוקת רב ושמואל במס' ברכות מר אמר פרצוף היתה ומר אמר זנב היתה אלו ואלו דברי אלקים חיים ואוי לו למי שמתנאה עצמו ומחמת שאינו יודע לתקן הענין אומר כי הם מדברים חלוקים וכן בכ"מ כיוצא בזה כמ"ש כי לא דבר רק הוא כי אין בדברי רז"ל שום דבר לבטלה ח"ו רק הכל אמת ואמונה ואוי לבטלות מעלכונה של תורה כי גם לפי הפשט יש כח בשכל האדם להבין וליישב את המקראות לפי פשטן ולקיים דברי רז"ל בלי נפתל ועקש ושני הסברות אמת ולא יחשבו הפשטנים כי כלכד ע"ד הקבלה אפשר להעמיד המחלוקת כי גם ע"ד הפשט הכל אמת ואמונה כי ידעתי שיש כת שאינם רוצים להתעסק רק עד מקום שיד שכלו מגעת בפשטי התורה ומרחיב פה ומאריך לשון על חכמת האמת ויש מי שמתעסק בקבלה כפי דעתו בפשטי התורה וב' דעות אלו הם נפסדות בתכלית ההפסד כי פשטי התורה הם כדוגמת הגוף כמ"ש במסכת חגיגה הן הן גופי תורה לרמוזו כי כל אלו הם גופי תורה אך נגד חכמת הקבלה הם גופות לנעמות ונמצא כי כל העובד בזה בלתי זה כמעט אינם מקיימים בעצמם תורת חכם מקור חיים כי אין חיים זולתי בהיות גוף ונפש יהו וז"ס אשר נגע אלהים בלבו ואגיד הענין ברמו הגם כי קשה הדבר מאד בעיני לנרות דבר הזה הגם שהוא ע"ד הפשט אבל כיון שנכנסתי לא אצא:

והענין הוא זה כי שתי נשים היו לאדם הראשון חוה ראשונה וחוה שניה וכנגדם נשאר פני האשה וז"ס משרז"ל בסוף מסכת בבא בתרא פ' הספינה ואורך אתכם קומטיות שני קומות של אדה"ר והם מאתיים אמה כי כל א' כלולה מי' והם י' פעמים י' שהם ק' והרי מאה לזה ומאה לזה ולדברי האומר ק' בלבד הם ג' לזה וג' לזה בסוד

הקוא נימלת השררה מבבל בסוד היו צריה לראש וניתנה למדי ופרס וגלתה השכינה בין שני המלכים ההם ונמצא כי אותה המלכות שהיתה שלימה אצלך פרס פריסה ויהיבא למדי ופרס וסוד הענין הוא זה כי בכל הוא נגד הרישא ולכן אין שום פירוד אך מדי ופרס שהם נגד חדוי ודרעוי די כספא ושם נחלקו לשני הזרועות גם מלת פרס נקרא גם כן על שם החלוקה והפריסה שנעשית בימיו כענין שנאמר אשר שם שמות בארץ וכיוצא בזה נזכר בזוהר פ' שלח לך דף קס"ו ע"א כמ"ש ופרסין מלכא דפרס אשתמע הכא ונחזור לענין כי אלו הם סוד ה' תתאה וז"ש הא לחמא עניא כי אות היא לחמא עניא ולכן נפרסת לשנים כי כן אות ה' יכולה היא להפריס וניכר בה יותר משאר אותיות כי ד' על ו' כנגד רחל שלקחה ד' אורות באחורי הזעיר והם ת"ת נה"י והוא"ו כנגד לאה ששיעורה ו' אורות באחורי הזעיר וכשנפרסת הם שתיים אך בעת העיבור אז נעשים כלם כחינה אחת ואין ביניהם פירוד: **וז"ל** יתן ה' האשה הבאה אל ביתך כלאה וכרחל וגו' וקשה דהל"ל אשר כנו בית ישראל ומלת שתיהן מיותרת כי נודע שלא רחל שתיים הם ולא שלשה אך הענין הוא זה כי נודע שלא רחל היו נפרדות כי עדין לא ניתנ' התורה ועדין היא לחם עוני שהיא בפריסה אך בימי רות כבר ניתנה התו' והיא כלכלת שתיהן יחד והענין הוא זה כי ערפה היא כנגד לאה כי כן שמה מורה על שהיא סוד העורף דוגמת לאה קשר של תפילין ואלו זכתה להתגיר היתה נתקנית דוגמת לאה שניתקנ' ולא ניתנה לעשו על ידי תשובתה ודמעתה וכאשר לא נתגירה אז חלק הטוב שבה הוברר ממנה וניתן לרות וחלק הרע שבה שבה אל עמה ואל אלהיה והיתה רות האשה כלולה מרחל ומלא' וז"ל יתן ה' את הבאה הזאת אל ביתך כרחל וכלאה אשר הם היו שני' נפרדות וזו היא כלולה משתיהן

וכן היה הענין בבעליה' כי היו שנים מחלון וכליון ושניהם בחינה אחת להם לפרקים אך יש זמן אשר הם משמשים דוגמת יעקב וישראל וכשנתקנת רות נתקנו גם מחלון וכליון ושניהם נכללו בעובד אגוי ישי והדברים אלו עומדים ברומו של עולם ולא יחשוב האדם כי ע"י מקרה היה דבר הזה של אלימלך ונעמי ושנת כלותיה כי דוגמת שרחל ולאה היו גיורות אחרות בנות לבן כך רות וערפה היו גיורות אחרות בנות עגלון ואין להאריך בזה כי הוא סוד נמרץ: **וזה** סוד דינה בת לאה ג"כ כי נודע כשהמיל נחש זוהמא בחוה אז כל הנשמות נהערכו טוב ברע ע"כ יצא ישמעאל מאברהם ועשו מיצחק ואז נתבררו ונתלבנו מקליפה. הדבוקה עמהם ולכן חוה ראשונה היתה קליפת לאה ולאדם לא ניתנה לאה כי עדין לא נתקנת ולכן יעקב דשופריה מעין שופריה דאדה"ר לא מצא נחת רוח אלא ברחל דוגמת אדם שאמר לזאת יקרא אשה לזאת דייקא ולא לחוה ראשונה וע"כ היתה לאה מעלמא דאתכסייא דלא אתגלי' ליעקב ועל כן אעפ"י שלא נתקנ' והוסר ממנה הקליפה שהיא חוה ראשונה ונשאת קדושה וצדקת לגמרי עם כל זה לתוקף הסוגי' הנדבקים בה יצא ממנה דינין קשיא והיא דינה בת לאה אשר ע"כ נקראת על שם הדין וגם היא היתה קדושה אלא שהיה בה עדין קצת אחיזה כי לא נבררת לגמרי כמו שהיתה לאה מוכנת להנשא לעשו אלא שע"י תשובתה ודמעתה נתקנית ודינה היתה נשאת במקומה להנשא לעשו אלא שיעקב טמנה אותה כתיבה ומצינו לרז"ל בפירוש שנענש על זה יעקב כי היתה ראויה אליו ועל ידה היה נתקן גם הוא כי עדין היה בו ניצוצי קדוש' וזהו הטעם של ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו להיות לו צד ניצוצי קדושה מחלק הגבורה של יצחק אביו נתונים בפיו ונבלעים בתוכו ולכן היה כל כונת יצחק לתקן

ולחיות כי עדיין לא נטהרת ומה גם
לאחר שנבעל' לכנעני שהוא הנחש אשר
עליו נאמר ארור כנען כנודע ולכן יצא
ממנה שאול בן הכנענית כמ"ש רז"ל שהוא
עצמו שלומיאל בן צורישידי שהיא זמרי בן
סלוא כדאיתא במסכת סנהדרין פ' בן סורר
ומורה ומכח אותה זוהמא נדבק בכזבי
ואולם גם כזבי שייכת בקליפה אשר בדינה
אמו של שאול והיתה בת זוג זולתי שאכל'
פגה ועדין לא היתה ראויה וע"כ נקרא
שלומיאל בן צורי שדי השורד כל הקליפות
ומכניעם ולא כצור אביה דכזבי דסמרא
אחרא :

ונחזור לענין כי כל מעשה הראשונים
ומה גם הנזכר בתורה אינם
בלבד כפשטן ואינו בדרך הזדמן ומקרה
ח"ו כי אל תחשוב אשר שלומיאל שהי'
השני לנשיאים ממבחר דור המדבר בימי
משה רבינו ע"ה אדונינו שיהי' פרוץ
בעריות כדעת הפתאים בני הכסילים ואם
באתי לבאר הפסוקים הצריכים לדרושים
אלו יכלה הזמן והם לא יכלו כי התורה
היא אינה סיפור נשים ופטפוטי עופות
חליצה ודי בזה למכין כי דברים אלו הם
כבשונו של עולם ואם יפלו דברים אלו
ביד מי שאין לו מוח בקדקדו לעמוד בו
ישיח דברים כי לא יחפוץ כסיל בתבונה
ומה גם דרוש הזה אשר אנו עתה בו כי
הוא זר בעיני שומעים ומה גם בעיני רואים
מתוך כתיבת ידי אשר אינני יכול להאריך
בדרוש כפי רצוני ולהביא ראיות חזקות
נמרצות יכלה הזמן והם לא יכלו כי דברים
אלו ברומו של עולם הם עומדים ובני אדם
מקלקלים בהם כענין שנאמר ברום זלות
לבני אדם כנזכר במזמור הושיעה ה' כי
גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם אמרות
ה' אמרות שהורות וגו' והכסיל עליו נאמר
סביב רשעים יתהלכון ברום זלות לב"א
כי המבויס והמקלקלים באמרות ה'
ובהכרח הוא כי אמרותיו אין להם קץ
כמו האומר כביכול בעצמו וע"כ רציתי
להרחיק

אותן הניצוצים שהם חלק נשמתו ומעתה
אין לתמוה על יצחק אשר אהב לעשו על
שהיה מאכילו כי דברים כאלו אפילו
לקלי הדעת הם גנאי גדול ומכ"ש ביצחק
שהוא עולה תמימה יותר מכל האבות
והדברים אלו הם עתיקים וראוי לקצר בהם
הענין כי ברישא דעשו בלבד היו אותן
הניצוצות ולא בשאר גופא וע"כ רישא
דעשו אתקבר במערה אצל יעקב והבן
זה היטב והנה עשו הוא סוד הנחש
והיתה דינה ראויה אלו וכשטמנה יעקב
היתה ניצלת ממנו וכאשר היתה יצאנית
בסוד ותצא דינה בת לאה כי לולי נשאת
במקום הקדוש' לא היה הנחש יכול להרבק
בה אך אחר צאתה למקום הקליפות אשר
זס"ה שאמר לראות בכנות הארץ אז הנחש
נשכה זס"ה שכם בן חמור החוי מלשון
חוי"א שהוא הנחש הנקרא ג"כ חוי ע"ש
ראתא מחוה ראשונה לילית כנזכר ובכח
זה יכול לקחתה וע"ז זה ותרבק נפשו בדינה
בת יעקב כי מתחלה היה קליפה זו עם זה
הקדושה ועכשיו בצאתה חזרה להתרבק
עמה וזהו אמרם הכזונה יעשה אחותינו כי
לילית חוה ראשונה היא נקראת אשת
זנונים אשר גם המתרגם תרגם נפקת ברא
והענין הוא זה כי סתם זונה היא לילית
ובתחלה הית' בביתו של אדה"ר ואח"כ
יצאה לחוץ ולעולם שוכנת במדברות כנודע
ולזה נקרא זונה נפקת ברא כי היתה אשת
אדם ויצאה לזנונים לזנות עם סמאל וז"ה
הכזונה יעשה את אחותינו פירוש וכי עדין
אחותינו דומה לחוה ראשונה הנקראת אשת
זנונים כאשר מתרגם גם התרגום שהיא
נפקת ברא והלא כבר נטהרת ואיך הנחש
בא לקחת' והנה אחר כך נשאה שמעון
כנודע כי ראובן הוא חסד ושמעון גבורה
וכל הקליפות אינם יוצאים אלא משם ולכן
נקרא גבורה רע דאסבר פנים לר"ע וזה
סוד שמעון נוטריקון ש"ם עו"ן כי שם עין
סמאל וסט"א נאחו שם ודינה שרש' מן
הגבור' דינא קשיא לכן לקחה שמעון

להרחיב קצת בעניני הקדמות הצריכים לזה כדי להבין מעט קט המאמר שרצוני לכארו :

ועתה נבוא בביאור המאמר עם שתבין מתחלה הקדמ' אחת והוא זה

כי הלא אף שבארנו שהזעיר כולל עשר ספירות דידיה כנוכר כאשר נערוך בחינת הזעיר אל האורות הגבוהים מעליו לא יהי נקרא זולתי בסוד ו' ולא בסוד ו' ויקרא ג"ש אב"א ואמ"א ומזלא הנזכר באדרא זוטא יקרא ראש ו' זו ולכן השלשה מוחין דידיה אינם עולים בו עתה בשם מוחין אב"א בערך גופא אל הג"ר שהם או"א ומזל"א כי כלל זה בדינו שכל בחינה ובחינה הוא אדם בפני עצמו והבחינ' דרך יחד נקרא אדם זה רגל וזה יד וכל כיוצא בזה עד אשר כל הבחינות ביחד נקרא אדם אחד וחמעין יראה הקדמ' זו בזהר ריש פ' תולדות ועיי"ש ונמצא כי הזעיר בהתחברו למעלה לא יקרא זולתי גופא שהוא סוד ו' דשמא קדישא והנה ו' זו נחלקת לשנים ג' ראשונות חג"ת וג' שניות נה"ו ושתים אלו הם ו' והנה הג"ר חג"ת הם נקראי' בבחינ' ידים והג' שניות נה"ו הם נקראי' בבחינת רגלים והענין הוא זה כי חג"ה הם שני ידים ובהתכללותם במכריע שהוא הת"ת באמצעותם נקרא גם הוא יד כי הוא יד אחר הכולל ב' הידי' אחרות שהם הכר וגבורה וזה סוד יד הגדולה יד החזק' ויד הרמ' באמצעותי' כמ"ש בזהר ובתקונים כנגד' נה"ו שלשה רגלים כי נצח והוד הרי שני רגלים ונכללים במכריע שהוא יסוד ונעשה רגל ג' וזהו סוד שלש רגלים תחוג לוי בשנה כי המלכות נקרא ח"ג דכולהו כנוכר בריש הקדמת תיקוני' דכתיבת יד והם נאחזי' בנה"ו כנ"ל ונמצא כי ג' רגלי' אלו הם מאירי' בה שלשה פעמי' בשנה ובכחה נעשה שלשה חגים בג' זמני' אלו והג' חגי' אלו הם חג"ת ועכ"ו הארת חג"ת הוא בנה"ו וע"ו הנה"ו הם מאיר' במלכות ח"ס חובת ראי' ברגלי' והענין הוא זה כי

מצות ראי'ה כך היא שיעל' כל אדם לעזרת ישראל להראות שם בחגי' ואין חובה כי אם לאנשי' זכרי' ודוקא לעלות ברגליהם כדי להמשיך כח רגלים העליוני' שהם חנה"ו בג' רגלי' וע"כ לא נאמר ג' מועדי' אלא ג' רגלי' לרמוז בו ענין הארת ג' חגים אלו שהם ע"ו ג' רגלי' העליוני' הם הנה"ו המאירי' במלכות שהיא עזרת ישראל והאמת כי עזרת הנשי' הוא שיעור קומתה בבחינת המלכות שבה ועזרת ישראל הוא שיעור קומה של הנה"ו אלא שעתה בחגים היא פנים בפני' כנגד חג"ת וזס"ה ולא יראו פני ריקם וע"כ כל חובת מצוה זו תלוין ברגלי' ולמעם הזה החיגר והסומא המה פמורי' כדאיתא בגמרא וכלהו ילפינן מלשון רגלים וגם קמן שיכול לעלות ברגלי' אביו מחנך אותו כי הוא בבחינת הזעיר בחינת יעקב הקטן צורת ו' בלבד ולכן צריך אז להמשיך הכנה מרגלי' אותה בחינה וכל זה הוא עדין בחצרות ועזרות בתי בראי ועד שם יכולין הנשמות לעלות כמ"ש בפ' ויקהל ד' קצ"ו ע"ב מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו דא עזרת ישראל וגומר עיי"ש ואל תתמה אם גם היסוד נקרא דגל כי זהו המע' שנקרא הזווג בלשון רגלי' כמ"ש דוד המלך ע"ה לאורי' דר לביתך ורחץ רגליך אשר הי' כונתו בודאי שזווג עמה בשביל שהיתה מעוברת מדוד ולא יזכר אז הדבר אם נתעברה מדוד או מאורי' בעלה וגם ז"ס רחצתי את רגלי איככה אטנפם שהוא סוד רחיצת המי' אפי' בשבת כדי להעביר את זוהמת הערלה הנדבקת שם וזהו המע' אשר אמרו רז"ל מרגילין האדם לערוה בסוד רגלי' כן אם יהלך איש על גחלי' ורגליו לא תכוונה כן הבא אל אשת רעהו וגו' וכאלה רבים :

ובכמן שיש ביסוד תחתון בחינת רגלים כן ביסוד עליון שהוא הלשון נקרא בשם רגלים כענין שנאמר לא רגל על לשוני וגו' כי גם הלשון עם השפתים דוגמת היסוד בין נצח והוד וכזה תבין

גודל עונש מספרי לשון הרע כמה הוא וכבר ידעת כי שפתים הם הנהו תרי שפואון למודי ה' וזהו סוד הפסוק ומפיבושת לא עשה את רגליו ולא עשה שפמו לפי שדוד המע"ה ה' סוד מלכות והי' בצער ואינו עת זיווג לא עליון ולא תחתון שהם רגליו ושפמו והנה גם האשה נקראת רגל האדם בסוד יש רגל מכורכת וגו' והענין הוא זה כי הלא היא עומדת במקום הזעיר כנגד הנה"י כנזכר וזה סוד הפסוק והנה אשה שוכבת מרגלותיו הנאמר ברות לפי שהיא כנגד רחל העומדת למטה בין הרגלי' כמ"ש למעלה כי ערפה למעלה ורות למטה כנגד הרגלי' וע"כ היה ענין הזה בחצי הליל' כענין שנאמר ויהי בחצי הליל' והנה אשה וגו' כי לילה הוא סוד מלכות הנוקבא כנודע ונחלקת לחצאין כסוד מצה פרוסה כנ"ל וענין זה היה בחצי לילה האחרונה כנגד רחל וז"ש הוזהר פ' וירא וכגון כך רגלי חסידיו ישמור דא אתתא וגו' וגם ברה קי"ב ע"כ ומה דאמר רגלי דא אתתא וגו' ע"ש . גם ענין ויחלק עליהם הלילה . והענין יוכן במה שבארנו ובה יצדק היטב לשון חילוק הלילה כי לפי הפשט (אל) לילה אין בו ממשות ואיך יצדק בו לשון חלוק :

ועתה נבאר את הנאמר שהתחלנו יאם באתי לבאר כל ענין אברהם עם הדי' מלכים ומה עניינם ומה הם המלכים ומי הם מלכי סדום ועמורה ומי אברה' ומי הוא לויט יאריך עלי הסיפור אמנם בקיצור כופלג אעורר קצת הערות ולכא אל הביאור המאמר בס"ד ראשונה ראוי לעורר זיך יעלה על הדעת שיהיה פסיעותיו שלשה מילין עם שבמדרש ילקוט הובא כאמר זה כענין אהר שהביא ענין זה ביהושע כפסוק האדם הגדול בענקי' זה אר"הם כנראה שבא לאמת ענין זה ושאינו תימה שהיו פסיעותיו שלשה מילין אפי' בזה לא יצא ידי חובת הקישור כי מי לנו גדול מאדם הראשון ולא היה גבוה ולתי

ק' אמה ועוד מנין לו הרמו בפסוק שהיה פסיעותיו שלשה מילין ולמה דוקא שלשה ולא שנים או ארבע ולמה מילין ולא פרסאות וגם לר"י בר סימון שאמר מיל וכן נרמו בפסוק אורח ברנליו לא יבא ובילקוט משום הכי לא יבא מדת מיל וגם ר' נחמיה מה כונתו כאמרו לא נתאבקו רגליו וגו' אמאי נקט לשנא לא נתאבקו יאמר פסיעותיו של אברהם כזה שהולך מכיתו לכית הכנסת וגם אמרו כזה מורה באצבע יאמר כמי שהולך מכיתו לכה"כ וגם מלת שהוא מיותרת יאמר כזה שהולך וגם לא השמיענו עדין ר' נחמיה כונת דבריו כאלו הכונה במשל היה לומר שהי' הדרך קצרה עד כאן ועדין לא ידענו שיעורה כי אפשר כבר היה רחוק מכיתו מהו גם באותן הדורות שהיו הבתי כנסיות מחוץ לעיר ואפשר שנתאבק רגליו בלכתו לשם והי' לו לומר יותר כבארנו שחזק הולך מכיתו לכית שכינו או בכיוצא אשר כמשלים אלו אלא ודאי הוא שלכונ' נמורה נקט האי לשנא והאי משל ולא על דרך מקרה והודמן והנה השנים ראשונים הם נתנו שיעור לדבריהם ומר' נחמיה לא ידענו שיעור דבריו ואמנם כדי להכין כונת המאמר לא אעטיק בו ואבאר אתו ע"ד פשוטו כל מה שיעלה בידי כי לעולם המקרי' אינו יוצא מידי פשוטו כמ"ש רז"ל בהדיא במסכת שבת וכל מי שמכחיש פשוטו של הכת כ הוא כודאי טועה כמ"ש לעיל הנוף והנשמה של התורה עניהם כאחד טובים הם וזה בלא זה לא יוכל להתקיים בלי ספק וכל העוסק באחד מהם בלבד הוא טועה בלי ספק ותחלה נבאר מה שהוקשה לאלו החכמי' ז"ל בפסוק עד שפירש כל אחד מהם מה שפירש וצריך לעורר ראשונה בפסוק כי הלא מדרך העולם שמתחלה הוא רודף את האויב ואח"כ הוא לוחם בו ואמנם בכאן הזכיר תחלה נפילת המלכות כאמרו יתן לפנינו גוים וגו' ואח"כ ירדפם וגו' וזהו אינו מסדר הספור כתיקונו גם אמרו ירדפם יעבור

שם מ"ב וקפצה לו הארץ גם מניינא ל"ט
ובגמרא דידן במסכת סנהדרין פ' חלק
פליגי עלי' בתרתי דאינו מונה שם יותר
מג' קפיצות וגם לא מנה שם אברה' כמו
הכא ומנה שם במקומו ישבי בנוב והנה
ידעתי מי שלא ירצה לטרוח להתיישב יאמר
מדרש' חלוקי' הם וכבר נת"ל שאין זה
סברת חכמי אמת אלא שכולם הם דברי
אלהים חיים וכבר אמרתי שאין מחלוקת
במצואות אלא לכל אחד מאלו שני המצואות
הוא שלכלם קפצת הארץ האמנם בקפיצה
עצמה יש כמה מיני קפיצות שונות ולכן יש
בחינה אחת שהשוו בה הג' בלבד ויש בחינה
שהוציא בה הד' שבמדרש תנחומא כמ"ש
בס"ד וגם דאוי לידע מהו הענין אמרם
קפצה להם הארץ הל"ט קפצו את הארץ
כי האנש' הם הקופצי' את הארץ ומדלגו'
עליה ולא שהארץ מרלגת להם דאל"כ כל
אותן בני אדם העומדי' שם במקום ההוא
יקפצו שמה וזה הוא מבואר לתינוק בן יומו
שאינו כן ובהכרח הוא להכין מלת קפצה
להם הארץ וגם החילוק שבה דאמר זה
אחד מד' שקפצה להם הארץ ובמס' סנהדרין
הוסיף מלת להם באומרו ג' קפצה להם
הארץ להם דייקא ועתה נבאר ענין הקפיצה
והלא האדם הוא בעל חומר גם ועב' ולא
יוכל להשתנות מכח שנמסר בעת יצירתו
וע"כ יקפוץ האדם קפיצה יותר מטבעו לא
יעלה בידו כי כל זה יגרום לו כברות חומר
העב שבו נתלבש האדם לבא בעה"ז ולולי
זח הית' הנפש יכולה לעוף ולקפוץ בכל
ז' שש ואמנם אם נבא לדקדק אל הדברי'
יותר נמצא כי הרוחניות עצמו יש בו הפרש
וראיה לזה כי גם המלאכי' עצמן הם ד'
חיות הקודש והם שוי' במדרגה א' ובמקום
א' ויש ביניהם שינוי לענין זה כמ"ש פ"ק
דברכות א"ר אדא בר אבינא גדול הנאמר
וגו' הוא מיכאל באחת גבריאל בשתים וגו'
והרי כי כאשר גבריאל ירצה לעוף ולקפוץ
אינו יכול לקפוץ הכל בפעם אחת ופסיעותו
היו קצרות מפסעות מיכאל וגם זה יהיה

בעיני

יעבור שלום כנראה שהשלום עצמו הוא
העובר ואין הכונה בזה כלל גם הל"ט
מתחלה יעבור שלו' כי זהו תחלת המעשה
הכונה ואח"כ יאמר ירדפם כי בתחלה רצה
להשלי' עמהם ולבסוף תיקן עצמו למלחמה
וירדפם כי רדיפה למלחמה היא בודאי
והל"ט יעבור שלום ירדפם גם אומרו אורח
ברגליו לא יבא מה עניינו וכי במקומו היה
עומד ונלחם עמהם והלא מוכרח היה לילך
בדרך כדי להשיגם כי רחוקי' היו ממנו
והפסוק אומר מעצמו ירדפם ואיך אמר
אורח ברגליו לא יבא כי הרגלים הם
ממשיים ובעלי תנועה ולא כן האורח
שאינו ממשי ולא בעל תנועה ואיך אמר
שהאורח ברגליו לא יבא ואם נרצה לסדר
הכתוב ולבארו כן ברגליו לא יבא אורח
ופירש הענין כי אברהם לא בא ברגליו
באורח הל"ט באורח ברגליו לא יבא והיה
חוזר לא יבא לאברהם אך אתה הוא חוזר
אל האורח בודאי לא יבא שאינו ממשי
ובעל תנועה עד שאמר בו לא יבא גם מה
שאמר מלת אורח ולא אמד דרך כנראה
כי אורח שהוא דרך קצרה לא יבא אך
דרך שהיא ארוכה יבא כנודע כי זהו החילוק
שנין הדרך לאורח כמ"ש בזהר ובאמרו
הכי אתי לאשמועינן הפך כונתו כי לא הלך
בדרך קצרה כ"א בדרך ארוכה וזה עך
כונתו בודאי :

האמנם בתחלה נציע הצעה אחת

והוא זה כי אברהם אע"ה
בלכתו לירלחמה נעשה זו לו גם שקפצה
לו הארץ כמ"ש במדרש תנחומא פ' ויצא
בפסוק וילך חרנה שאמר זהו אחת מארבע
קפיצות שקפצה הארץ הא' בימי אברהם
וגו' ואמנם תחלה נבאר מציאת קפיצת
הארץ מה עניינו וראוי לדקדק ג"כ מה
כונת המאמר ההוא באומרו זו אחת מד'
קפיצות הארץ וגו' מה עניינו באומרו זו
אחד והלא גם בדורות אלו יש יכולת
בידינו לעשות קפיצת הארץ בתיקונים
כהוא מעשה בהוא רמאי קבין דאמר

מתוך מעיו והם גדולי המעלה למעלה לך
 המלאכי ועם כל זה ברדתם למטה בעולם
 הזה א"א להם לעמוד בו כי אם בלבוש
 חומרי הזה ומכ"ש המלאכי אשר ברך תם
 למטה שצרכי' להתלבש ובאור ענין זה
 תלוי בדרוש אבי"ע כי האצילות דק עד
 כאד עב ממנו וברדת אור האצילות כבריאה
 אם יהיה כמו שהוא חוזר הבריאה להיות
 אצילות. אמנם מוכרח הוא שאור עליון
 נגזר ונתלבש בבריאה ואז יחשב אצילות
 היורד בבריאה כבח' בריאה וכן בכל
 עולם ועולם דאל"כ כל העולמות יהיה
 אצילות וכדוגמא זו הם הנשמות והמלאכי
 ואף גם כביכול בשכינת עזו יתברך
 ויהעלה כמשרז"ל בעשרה לכושין לבש
 הקב"ה וברא את העולם כי א"א להעשות
 העולם חומרי בזה ע"י רוחניותו ית'
 הפשוט ולתי שיתלבש אותן הלבושין
 וכמו שאמר הכתוב עושה אור כשלמה כדי
 לברוא את השמים ואח"כ טטה שמים
 כיריעה ומה גם בבריאת הארץ השפלה הע'
 שנאמר ה' מלך גאות לבש פירוש כשברא
 את העוה"ז אשר אז ניכר היותו מלך כי
 אין מלך בלא חילות או גאות לבש כמ"ש
 מסדרי התה. ותובהכינו יצורים עלי ארצות
 ה' מלך ולכן לא נאמר כאן ה' מלך גאות
 לבש כמ"ש כ"א בפתח ונחזור אל הענין
 כי בהכרח הוא כד אולית לקרתא אול'
 בנימוסא וכמ"ש במלאכים שנגלו לאברהם
 שאכלו ונתו הגם שהיו נראין כאוכלים
 עכ"ז כלם מודים שאכלו ושתו ממש כי
 האומר כב"ר נראין כאוכלין וחוזר ואמר
 ראשון ראשון מסתלק וזה ההסתלקי' הוא
 לשון עלי' למעל' ומי שיודע סוד ההסתלקי'
 הוא יבין מ"ש כוהר פ' וירא אר"ש
 ויאכלו ודאי בגין דאינן אשא אכלא
 אשא ונ' :

והנה הענין של מלבוש המלאכים מרדת'
 לעה"ז הוא מבואר כי בלכת' תוך
 האויר זה האויר עצמו הוא אויר נתפס כמ"ש
 בספר יצירה אמנם כל שאר האוירים הם
 נבראים

בעיני הפשטנים שגם כזו יש צורה ואין
 חכבר אלא כפשוטו כי הפשט והרמז הוא
 הכל אחד דוגמת הגוף והנפש שזה צלם
 ודמות לזה ואם הנפש משונה אבריה מאברי
 הגוף בהכרח לא יתלבשו זה בזה וכלי גדול
 לא יגביל אותו כלי קטן גם אם הכלי יהי'
 בעל קצוות וחזקות מחולקי' לא יוכל לכנוס
 תוך כלי אחר פשוט בלתי מחולק לחלקים
 על דרך זה הם פשטי התורה שצריך להיות
 הפשוט אל נשמת התורה ופנימותיה כי
 הגוף הוא צלם לנפש וא"כ מי שלא יהיה
 בידו הפנימיות של התורה בלי ספק הוא
 יטעה גם כפשוטו' ובמקום שלא יסביל
 בשכלו הפשט כפי דעתו ואז לא יתגלה
 החסרון וסרחון בשכלו אלא יטיל מום
 בקדשי' ויאמר כי לא כן הוא וכל זה
 הוא רמז ודרך צורה אשר בעונותינו זה
 היתה הסיבה אל הפילוסופים להעתיק
 עצמם מצדי התורה ובידרי נכרים יספיקו
 וכודים דברים אשר י"ז כן :

אמנם תחלה נאמר ג' מבלי כפק
 נשמת הצדיקי' הם גדולי'
 ממלאכי השרת כענין שנא' כי מלאכי
 יצוה לך לשמרך וגו' והנה מי גדול השומר
 או הנשמר וגו' והגם שמצינו ה' ישמרך
 מכל רע אותו הענין לא ניתן לכתוב אלא
 במסורת פה אל פה וכל זה הוא תלוי
 בענין צדיק מושל ביראת אלקי' וזה סוד
 הכ' לא זו מחבבה עד שקראה אמי והנה
 מושב של הנשמות הוא בטרבות ושם אין
 מלאך או שליח כנוכר כוהר בראשית
 מדורא שביעאה לא אשתכחא אלא נשמתין
 דצדיקיא וע"ש וכעין זה הוא פשוט בכל
 הוהר י"ב ברי רז"ל והלא אפי' קודם בריאה
 היו נפשותיהן של הצדיקי' כמ"ש רז"ל
 בראשית רבה בנפשותיהן של צדיקים
 נמלך הקב"ה וברא את העולם שנא' המה
 היוצרי' אמנם המלאכי' לא נבראו אלא
 עד יום ה' כענין שנאמר ועוף יעופף כנוכר
 שם בריש הפרשה. והנה אז נפשות הצדיקי'
 הנקראי' בני' אתם לוי' אלהיכם ויצאו'

נבראים ונתפסים אלא שהם דקים והנה אויר זה שעלינו הוא כלול מד' יסודות המתערבים וברדת המלאכים יתלבשו בכח היסודות המעורבים בו ואמנם עיקר יסודות הגוברים בו הוא אש רוח מים כי גם יש מים מעל השמים וברדת' מתערבים באויר ואמנם יסוד העפר אין בו ובוה נסתלק קושיא גדולה לפי דרכינו והוא זה כי כיון שבארנו שהנשמות הם רוחניות מאד יותר מן המלאכים א"כ הנשמה איך מתלבש בחומר הגס ועב עכור כזה ולא כן המלאכים כ"א בלבוש דק ואף לבוש שהוא אינו של קיימא רק תכף פושטי אותו אמנם בזה' אמרו כשיושבי' המלאכי' ז' יומין ומתעכבין בעלמא לא יוכלו תו לאתפשט' לבושא וכן א רע לעז'א ועזא' ע' ועכ"ז לא יצאנו ידי חובת הקושיא א"כ גם הנפשות תוכל להתפשט עד ז' יומין ללידתו והנה באמת לא כן הוא ואמנם הענין הוא זה כמ"ש דעיקר שכל חומר עכור הוא העפר והנה מלבוש הנשמה הוא בכל הד' יסודות ולכן גם אם היא גדולה ממלאכים א"א לה כלל להתפשט אך המלאך מתערב באויר שהם ג' יסודות לכד שהם זכים וע"כ יש בהם כח ויכולת להתפשט עד ז' יומין לא פחות או יותר הענין הוא זה כי בכל רביעית חדש הלכנה מערבת כל כחות הד' יסודו' בהכרח ואז יש חדוש נוסף כ:ודע והנה ענין התלבשות זה של המלאכ' להיות מוגלמים באוירים וביסודות כנוכר בזהר בהרכה מקומות עצמו מספר והנה נודע כי סדר יסודות העליונים הם חנת"ם שהם מים אש רוח עפר הגם שבעה"ז אין כך סדרם וע"כ מיכאל הנגלם באויר זה אינו נגלם אלא ביסוד המים שהם חסד וע"כ בקפיצה אחת יוכל לקפוץ את כל העול' אחרי רדתו והתלבשו בו אך גבריאל ברדתו לעה"ז הוא מתלבש ביסוד מים ואש שהם חסד וגבורה כי מדתו מצד הגבור' ואם יגלם באש מכ"ש במים כי לעולם שמאל אצטרך לימין אך הימין לא

אצטרך לשמאל כמ"ש בזהר ולכן מוכרח במים ג"כ ולהתלבש בשניהם ואמנם אליהו ז"ל בד' כי אליהו דרגא לתתא מהאי באר כנוכר בפ' ויצא בפסוק והנה באר בשדה ולכן הוא מתלבש בד' יסודות ואינו יכול לקפוץ כ"א בארבע קפיצות אשר קופץ ושט את כל העולם ודע והבן כי להיות אליהו בתחלה בשר ודם ע"כ הוכרח אה"כ להתלבש בד' יסודות ולא כשאר המלאכים שאינם מתלבשי' אלא ע"י החו"ג ולא יותר ודי בזה לכל יתפשטו הדברים יותר כי בדרוש זה יכלו ימים גם לילות והוא לא יכלה והנה מי שעוסק בחכמה זו ידע כמה מיני אוירים יש כמ"ש בתשובת הגאונים דאיתא שמושא קדישא דאוירא דשרי' וגו' והענין כי גם השדים הם מתלבשי' באוירי' דומים למלאכים ובהיותם בעולם מתלבשים שם והם אינם מתפשטים כמו המלאכים ולענין זה הם דומים אל בני האדם כלל העולה מכל זה הוא שגם בעליונים שייך התלבשות בה' כי זה סוד שארז"ל צמצם שכירתו בין שני בדי ארון וגו': **ובזה** שאמרנו יובן קפיצת הארץ מה הוא כי הנה האדם הוא המדרג' התחתונ' אשר בכלם מפני החומר גם ועב שיש בו ולכן אין בו כח לקפוץ הדרך בשום אופן אמנם שדים השוכנים באויר יש בהם כח לקפוץ באויר אך אינם כמו המלאכים וזה סוד שארז"ל מלאך המות בח' והמלאכי' יותר במעלה מהם בענין הקפיצ' והשכינ' למעלה מכלם וס"ה וירד ה' לראות וכמ"ש בזהר דנחית ממדרגה למדרגה וכו' ואמנם האדם הוא סולם אל כל העולמות וקושר את כל העולמות כלם כנודע כי יש גוף מבחינת עה"ז ונפש בחמיות של היצה"ר מפאת השדים השוכנים באויר ונפש השכליית מן האופנים והרוח מן המלאכים והנשמה מן חכסא והנשמה לנשמה מפאת השכינה ואשרי למי שיש לו בחינה זו עליו נאמר בגנים אתם לנה' אלהיכם ויש מי שלא נקרא:

אלא

אלא עבר ודבר זה נודע ומפורסם והנה ע"י קשר זה שיש באדם הוא קושר את כל העולמות וע"כ כאשר ירצה יהי' כח בידו לעשות קפיצת הדרך ע"י השדים וכנמצא למקובלים הראשונים כמו ר' אלעזר ז"ל מגרמזי"א שהיה משתמש בשמושא דאוריא דשדים הנקרא אצל המקובלים שמשא דהבלא זוטרא והיה עושה קפיצת הדרך ע"י אמצעותם בעת הצורך וכמו שעש' הוא קפיצת הדרך כאשר בו מארצו עד מקום הרמב"ן ז"ל כדי ללמוד חכמת הקבלה האמתית אשר מתחלה לא היה רוצה לעסוק בה כנודע לפי שקרא בספרי הקדמוני' והנה כל זה היה בשמושא דאוריא דשדים כמ"ש באותן הספרים ואמנם גם בבחינת הקפיצה יש שני מיני קפיצות האחד הוא ע"י הנוקבא דסטרא אחרא והאחד הוא ע"י הדיכרא דסט"א והענין הוא זה כי גם את זה לעמת זה עשה האלהים וכמו שיש רגלין לדכורא שהם הנה"י כמ"ש לעיל כן יש רגלין אל הנוקבא כמ"ש בזוהר בפסוק רגלי חסידיו ישמור כן הנוקבא אתקריאת רגלוי דבעלה משום דתבא ברגלוי כענין שנאמר והגל מרגלותיו כן הענין ממש בסט"א וקפיצת הדרך הנעש' ע"י הנוקבא דסט"א הוא אשר נרא' אל האדם כעין ענן אחד והוא רוכב עליו ומוליך אותו ממקום למקום שהוא רוצ' והטעם נודע כי הנוקבא נקראת ענן דוגמת הקדוש' כענין שנאמר כי ענן ה' על המשכן יומם ולא השכינ' הנקראת ענן רק הנוקבא דסט"א אתקריאת ענן כענין שג' וחסדכם כענן בקר דא נוקבא דלית בה כח ממשא ובטל והולך חשכים דא דכורא דממנו אתי טל לארעא וז"ש זוהר פ' משפטים דף קי"ב ע"ב וז"ל שלמה אמר שבת וראיתי וגומר תמן תנינא בכל יומא הוי' אקדים שלמה וגו' הווי אתוין וגו' ושני עמודי שתיהן בסוד הנוקבא דסט"א הלא יש בה שני כוחות אשא ועננא ומטעם זה לא הי' בא אליהו עלתיו נשר אנד לכר

ולא ב' נשרים לחיות שהכל בחי' הנוקבא לכד בשני כחות אלו נתאחו עז"א ועז"ל בדרתם מן השמים זה באש וזה בענן שהם הב' כחות ויראו בני אלקים את בנית האדם הם ב' כוחות אלו שהם בנוקבא ומאי דאמר האדם הוא אותו אדם בליעל כי גם הוא נקרא אדם כענין שג' אדם בליעל איש און וע"כ הי' ב' עמודים הללו אל שלמה מע"ה מפאת עזא ועזאל וזהו הטעם כי עזא אין בו אלא בחי' גבורה תקיפא והיא כנגד עמוד אש האמנם עזאל יש בו ב' אותיות אל להורית שהוא נמתק יותר בסוד החסד אל כי הוא נאחו בעמוד הענן שהוא יותר נמתק וע"כ המתין עמוד האש לעמוד ענן כמ"ש הא עמודא דא דאשא ועמודא דעננא הוי אתיין ונקט ליה כסדר בחינת עזא ועזאל וז"ס נופל וגלוי עינים כנו' בזוהר בלק דף ר"ח ע"א נפ"א דא עזא דאעמיק ליה הקב"ה בעומקא דחשוכא כי הוא נאחו יותר בדניא כי הוא עמוד האש וגלוי עינים דא עזאל דהא לא איזדרק עליה חשוכא וגו' ודברים אלו הם גלויים וידועים למי שירצה להבינם :

ואמנם ענין הנשר דהוי אכנש תמן על תרוין אלו יובן בסוד נמרץ אחר הנזכר בפ' ואשא אתכם על כנפי נשרים כנודע במ"ש רז"ל כי ביום הראשון נסעו מרעמסס לסוכות והי' שיעור ההוא כמה מילין והלכו הכל ביום א' והו קפיצת הדרך אלא שזה היה ע"י השכינה שהיא נוקבא דקדושה הנחלקת לב' בחינות ג"כ בסוד לא ימיש עמוד הענן הוא הכח הנמשך אליה מצד הימין ועמוד אש לילה הוא הכח הנמשך מצד שמאל ובכח ב' עננים אלו נקפצה להם הארץ ואלו הב' עננים הם שני כנפי הנשרים כענין שג' ואשא אתכם על כנפי נשרים וע"כ כנגדו גם בקליפה זו יש כיוצא בזה וזה סוד נשרא דהווי על גבי ב' עמודי הנזכר בסבא פ' משפטים כי הנשר הוא נופא דינ' והעמודי הם השני זרועותיו ובה לא

יקשה

ומעם של הענין הוא מכוון לאשר נהג
אור הזהר עליו כי הנוקבא היא עשיה
ומלאכה ודכורא הוא דכור לחוד
ודי בזה :

ואמנם כבר ביארנו כי קפיצותיו היו
ע"י הדכורא על נה"י ידיה
כמ"ש לעיל שהוא סוד הג' רגלים תחוג
לי בשנה ובכל רגל מהם יש קב אח'
הנעשה בו ענין הקפיצה דוגמת הקיטע
שאינו יוכל להלך זולתי על ידי הקב שלו
גם אלו יש בחינות קבין ברגליהם לקפץ
בהם וז"ש עבדא הוה בחד בר נש
מאינין בעלי קבין ואמנם אשר מאמר זה
הוא נסתר מאד לקרות ולא נאמר
לכתוב והסוד הוא עמוק עמוק מי ימצאנו
ואמנם להוציאך חלק אי אפשר גם כן
ואבאר בו עד מקום אשר יד כל השומעים
יגיע לזה כי האיש הזה היה נפטר מן
העולם ונתנלה לחכמים אלו כרי להודיעם
דבר חכמה אשר לעולם הקב"ה לא ימנע
שוב אל ההולכי בתמים עמו ויהיב
חכמתא לחכימין וכל הרוצי להתקרב
לתורתו הוא מגל"ו את מסתרו באשר
מצינו בתנא דבי אליהו ודכור' אשה וגו'
מעיד אני עליו שמים וארץ בין איש בין
אשה בין עבד בין שפח' הכל לפי
מעשיהם מיד רוח וקודש שורה עליו
וידעתי כי הכסילים לא יאמינו כי ראמת
לאויל' חכמות במקרה ארס"טו הכסיל גם
הוא יקרהו כמ"ש בספרי פילוספיא שאמר
ארס"טו מכחיש את הנבוא' באמרו כי
אם אפשר להיות הנבוא' בעולם לא
היתה שורה אלא עליו ולכן הוא כופר
בנביאות ומכחישה וגדול' מזו מצינו בר'
ברוקא דהוה יתיב בהווא שוקא חמא
ליה אליהו ז"ל ואמר איכא חכא מבני
עלמא דאתי והשיב לו כי לא היה שם
שום אחד מבני עלמא דאתא זולת האי
בר נש דהוה לביש לבוש נכרי כנזכר
בתלמודא דידן אשר משפט האדם ומעשיו
לא על דעת הברעת נתנו אלא למ'
שאמר

יקשה עתה לדברינו מ"ש בזהר כי הנשר
באמצעות כמ"ש דרך הנשר בשמים כנראה
ושהוא הת"ת והכל היא אמת רק שהיא
בת"ת אשר במלכות בזה יוצדק אמרו דרך
נשר בשמים כנזכר כי נשר חד והדברים
מוכחים למי שירצה להבינם : וכן נמצא
בתיקונים דף ק"ד ע"ב ושכינתיה ודאי
אתכלילת בכולא ובגין דא וימנין אתקריאת
נשר וגו' ואין הכונה וימנין על מציאות
הזמן ממש כי אין למעלה שניים חלילה
כפי הזמנים אמנם אמרו אתקריאת פי'
כשאנו מדברים מת"ת שבה אזי נקראת
נשר וגו' ודי למבין ואמנם עדין יש מין
קפיצה והוא ע"י סמ"א בסוד נה"י ידי'
הנקרא רגלים ואמנם זהו הנראה לאדם
כאלו הוא בעצמו הולך ברגליו והארץ
קופצת לפניו ואינו רואה עצמו רוכב
עליו על הענן אלא מציאת הענן הוא כי
מתרמה אלו כאלו גבוה קומתו מאד
ונתארכו רגליו בדבר נפלא עד אשר
פסיעותיו מתרחבים מאד והכל כפי חפצו
ורצונו כי אם ירצה לרוץ מהרה יוגבה
קומתו ויתארכו רגליו כפי שיעור המצטרך
לאותו מרוצה ויהי אז פסיעותיו מיל' אחת
או ב' כפי המצטרך לפעמים פחות או יותר
הכל כפי מרוצתו אמנם מציאת קפיצה
הזו נזכר בתיקונין דף ק"ז ע"א וז"ל ת"ח
שמענו דעובדא הוי בחד בר נש מאינון
בעלי קבין וגו' אדהכי והכי אחזור רישא
לגבייהו וחמי ליה דהוי רהיט נכוכבא
דשרכיטא וגו' כי היה רץ ברגליו ולא
רכב ע"ג ענן והנה ב' בחינות אלו נמצאו
בספרי הקדמוני' והפרש אשר ביניהם הוא
זה שכאשר רוצה לרכוב על הענן אז
משביעין השבעות ויורד הענן ההוא ורוכב
עליו או עושה קנה חד מ"ז קשרים וישביע
ההשבעות אלו וירכוב על הקנה ויראה
עצמו רוכב על ענן גבוה אך יש מיני
השביעית אחרים שאין צריך ענין מעשה
כמו קנה או ענן כי אם כדבר אחר אשר
משביע גפיו ורץ ברגליו על הדרך שבארנו

שאמר והיה העולם והיודע כל המחשבות על מתכונתם וכל זה כתבתי להוציא מלב הרבורים על צדיק מוריני ורבינו יצ"ו עתק בגאווה ובזו אוי לנפשם כי אילולי הביאו עצמן אל הנסיון היה אירע להם כמו מלכת שבא אשר לא האמינה בדבר שלמה המע"ה עד אשר ראתה בעיניה אשר הוסף על השמוע' צד בזה ועל כיוצא בזה נאמר הקנאה והתאו' והכבוד מוציאין את האדם מן העולם ואין ראוי אליהם לעמוד על דברי תור' עד שיראו וישמעו ואז מוכסחני אשר בעל כרחם יענו אמן בקול רם ועתה נחזור לעניננו כי בכל אתר דצדיקייא יתבי הקב"ה שולח להם נשמת צדיקים או מלאכים או אליהו הנביא ו"ל לעמד להם תורתו וכמעש' דרב המנונא סבא אשר נגלה לר' אלעזר ולר' אבהו כדאיתא בהקדמת הוזהר ובפרשת בלק דף קפ"ז ע"ב וו"ל בכל יומא דצדיקייא קדישא אולין באורחא איהו טייעא אבתרייהו וכאלה רבות עצמו מספר אך האיש הזה ה' נשמת צדיק נפטר מהע"ז ואין להם כח לבא ולהתגלות לבני אדם חומריים ולתי על התלבשות באותן הקבין דוגמת מלאכי אברהם דאתגלמו בהווא אורא כנ"ל ואמנם יש נשמות גדולות מהם אשר אינם נראים חגרים אך הם שלמים לגמור ובבואם לעה"ז לעמוד תורה לצדיקי' הם באים מעוני בחומרי הוזהר רב המנונא סבא שם בהקדמת הוזהר אך אלו הם מארי קבין כי הם חגרים וזה סוד מ"ש דו"ל בסוד נפש והגוף שהאחד חגר והאחד סומא וקרא לנפש חגר בהיות' משוללת מן לבושה שהיא הגוף ובכח אלו הקבין קפיץ ורהיט כמו כוכבא דשרביטא עד שהגיע להווא מערה במקום משכנו ואז לא הוצרך אל הלבוש הזה הנקרא קבין ונתפשט ממ' אז לא היה חגר ולתי בבואו לעול' הוה אשר הוא צריך בהכרח להתלבש בגליו פה בעה"ז כנזכר וו"ש

ההוא בעלי קבין אתפשט מהרוא גופא וגו' והרי כי אותן הקבין הם דוגמת גופין להתלבש בו הנשמ' :
ואמנם הוא הוה רהיט ככוכבא דשרביטא יתבאר לך במה שהקדמתי כי הג' רגלים הם נה"י וזה היה מבחינ' רגל הג' שהוא יסוד והנה נודע כי השבעה ככבים הם בו' רקיעים וכנגדם מתהוים ומתילדים כארץ בכח הבטתם שבעה מיני מתכות וזה הוא סדרן כסף זהב נחושת ברזל עופרת כסף חי ברזל והם עצמם כנגד הו' ספירות מחסד עד המלכות והם כנגד שבעה ככבי לכת שצ"ם חנכ"ל ונמצא כי הכסף ה' כנגד כוכב הו' הנקרא כוכב סתם גלי עינים שם לויי וכבר ידעת כי היסוד נקרא ג"כ אל חי וכנגדו הוא כסף חי אמנם לא נמצא זהב חי אלא כסף חי והענין כי הכסף הוא סוד החסד ששריא בפומא דאמה והוא טפת מיין דכורין דנפק מפומא דאמה כמו שכתב באדרא נשא וו"ס אברהם איש החסד שנאמר בו והוא יושב פתח האהל אחר שנימול ואז יצאה טיפת הזרע ונתגלית שם בפי האמה ועל כן ברדתו שם מלמעלה למטה עד היסוד הוא נתנועע ונקרא איש ח"י דוגמת כסף חי המתנועע יותר משאר מתכות וכנגד ששה ככבי לכת ככב הנקרא ככב סתם שעליו אמר הכתוב דרך ככב מיעקב וקם שבט בסוד דריכת הקשת שהוא טפה היורה כחץ וזה שאמ' דהוה רהיט ככוכבא דשרביטא פ"י שהיה רץ ע"י בחינה זו ואמנם לבוש זה נקרא ק"ב והרי הם ג' קבין לנה"י וו"ס שמאי אומר מקב לחלת הוא אמצעי של היסוד והלל אומר מקביים שהם נצח והוד וחכמים אומרים והכדיעו קב ומחצה הוא נצח וחצי יסוד ימיני וכדי שלא לצאת מכונת הדרוש הוה לא אאריך בזה כי הוא דבר ארוך מאד ואמנם קב של יסוד כולל עשר קבין כנודע כי המפה היוצא מן היסוד הוא וו"ד

ועידא

הדברים הוא זה כי החצונים נאחזים בסוד הקב וגו' מתיחד' דבר ונוקבא דידהו לינק ימקב של הקדושה ולהודוונם יחד ונעשית א' בסוד א' מהקב שיונקו מהם נהפך להם אל ב'ק וזהו הוא ביחד אב'ק והבן זה כי אינו מועיל להם והדברים אלו כבשונו של עולם ה ואין מן הראוי להאריך בהם גם אם נבאר פי' מלת ק"ב יאריך לנו הסיפור וע"כ די בזה:

ונחזור אל הענין שהיינו בו כי שני מיני קפיצות הם הא' בנוקבא והא' בדכורא וכ"ז היא ע"י שדים וכן הם ע"י מלאכים הקדושים שיש בהם שני בחינ' הלאו כי ע"י האופנים הנזכרים היא יציאת הקפיצה האחד הרגשי וע"י המלאכים של היציד' שהם החיות הוא הקפיצה הב' ע"י המלאכים אשר שם הנקרא בשם רגלים כענין שנא' ורגליהם רגל' ישרה ושם הם המלאכים הנאחזים בנה"י דיצירה וכן מציינו באליהו ו"ל שהוא המלאך אשר הקפיץ את רב המנונא סבא בסוף אדר' נשא וכיוצא בזה יש שני מיני קפיצות אלו על ידי שכינתו יתברך ויתעלה וכמו שכתוב למעלה בדרוש הקבין שיש קבין בקדו' וקבין בחיצונים :

ובזה נבא לכיאר המאמר כי הנה היות פסיעותיו של אברה' שלשה מילין וראי היא י"לא בהתמך כי אם בעת ההוא כפי הצורך ולכן לא נאמר ענין זה אלא נבי קרא של ירדפם יעבור שלום גמ"ש כי שם נאמר אורח ברנליו לא יבוא שלא הי' הולך ברגלים אלא ע"י קפיצת הדרך ואז היו פסיעותיו שלש מילין ומעתה אין לתמוה על מה שהי' ג' מילין בעת הצורך ההוא וזה הוא מכורא במדרש תנחומא שקפצ' לו הארץ ועתה נבאר פי' הפסקו' לפי דרכנו מי העיר ממזרח וגו' פי' מי העיר לבן של המזרחיים אלו לבא וליפול ביד אברה' מתוך ואמר כי הקב"ה הנקרא ב"ד הצדק מרת מלכות הוא העיר את לבם לבא כענין שנא' צדק

ישראל

ועורא כוללת כל העשר ספירות והנה כמו שיש בחינת קבין בקדושה כמו כן יש ג"כ בקליפה וז"ס שארו"ל רוצה אשה בקב ותפלות שהוא הסט"א מיו"ד קבין ופרישות והם היו"ד ועיר' דנפק מן היסוד וז"ס קב חרובין דד' חנינא בן דוסא כי בא בגלגול לעולם מפני שפעם הראשון לא זכה לבנים ועם זה החריב הקב"ה הקדוש וברוך של היסוד כי ק"ב ר"ת קדוש ברוך פירש שהיא הסכה הנמשכת מן המוח שהוא חכמה הנקרא קדוש כנודע וברדת' ביסוד נקרא ברוך הוא ק"ב אמנ' היא עצמה אות יו"ד והרי יב'ק ע"כ אתיהב לי' ק"ב חרובין וזה תמצא בפ' פנחס דף רי"ז ע"ב וע"ש :

וז"ס הקיטע יוצא בקב שלו דברי ר"ם וגו' ושעם הפלוגתא דר"מ ור"י הוא זה כי ר"מ סובר הואיל שקבין אלו הם לבושי הנשמה והוא לבוש החיצון אשר בכל לבושי הנשמה והוא המפסיק בין הנשם' והקליפ' הנאחות בה ולכן מותר הוא לצאת בה בשבת לר"ה והענין הוא זה כי רשות היחיד הוא סוד הקדושה נבוא יו"ד ורחבו ד' שם יהודה כמ"ש בתקונים ורה"ר הוא סוד החיצונים כסוד מ"ש אליהו ו"ל לנביאי העל כי אתם הרבים והמציא חפץ מרשות היחיד לרה"ר הוא גורם להוציא ניצוצי הקדושה אל הקליפה ואמנם קב זה הוא לבוש החיצון של הקדוש אשר ע"י יונק הסט"א וא"כ יכול לצאת בר"ה ובהכרח צריכו' היות נהירו זקיפן כמ"ש בזהר וז"ס חני ברכי דרבנן דשלהי מנייהו הו' כמ"ש בסבא והענין כי היות הנת"י לבד מגופא יש בהם אחיזה אל החצונים ואו הקדושה כביכול נעשית קיטע וז"ס' ותקע כף ירך יעקב פי' כי נגנו אור הנה"י באותו שעה כאלו הוא קיטע ואו אינם נאחזים אלא בסוד הקב שלהם וז"ס' ויאבק איש עמו כי הסט"א נקרא אבק כמ"ש בזהר פי' וישלח דף קע"ב מאי ויאבק איש עמו מאן אבק וגו' וביאר

לאברהם שהי' איש שלום ומשים שלום אל
 הקב"ה ית' עם ברואיו ע"י שהיה מגיירין כענין
 שנא' ירדפם יעבור שלום פי' כאשר ירדפם
 לא היה ירדפם אלא ע"י קפיצת הדרך שעש'
 לו הקב"ה בעצמו ולא ע"י שדים או מלאכי'
 הקפיצה כ"א ע"י הקב"ה בעצמו כענין שנא'
 ירדפם וגו' כי בעת שאברהם היה ירדפם
 לא היה הוא היעובר בדרך אלא הקב"ה
 הנקרא שלום הוא היעובר ברגליו יתברך אך
 רגליו של אברה' לא זו ממקום כענין
 שנאמר אורח ברגליו של אברה' לא יבא
 אלא הקב"ה מוליכו באופן כי באמרו יעבור
 שלום השמיענו כי הקב"ה יתברך הוא
 המקפיצו ולא אברהם בעצמו ובמלת אורח
 ברגליו לא יבא השמיענו פירו' יעבור שלום
 והענין כי היה אפשר מקום למעות כי גם
 אומרו יעבור שלום והקפיץ לו הארץ אין
 הכונה שיהא הקפיצת הדרך ע"י הקב"ה ממש
 רק הנעשה בכח הקב"ה ית' כי הוא צוה
 למלאכי' או לשדים להקפיץ לו את הדרך
 ולכן אמר אורח ברגליו לא יבא והבן זה במה
 שהקשינו דהל"ל רגליו באורח לא בא אך
 ביאור הדברי' כך הוא בשני פנים האחד הוא
 כי מלת ברגליו חוזר להקב"ה ית' כי יש
 מלאכים הנקראי' רגליו של הקב"ה כי לשם
 יתברך אין לו דגלים כ"א המלאכי' העושי'
 שליחותו ית' הנאחו' בנה"י שהם נקראין
 רגליו יתברך ואמר כי לא יבא אברה' באותו
 אורח ע"י רגליו הם המלאכי' אלא הקב"ה
 ית' מעצמו עשה לו הקפיצת הדרך וגם
 במלות אלו ביטל ג"כ סברא אחרת שלא
 היה על ידי שדים או מלאכי' הקפיצה
 ואחשוב ודאי שראיתי בזהר דוגמא הוה
 שפירשנו כי אברה' הי' דואג על הריגת
 המלכי' אלו שחטא והשיב לו הקב"ה אורח
 ברגליו לא יבא פירוש לכלוך וזוהמא לית
 ברגלך בעידן דרדפת בתרייהו ואיני זוכר
 מקומו עתה והענין הוא כי אורח הוא מלשון
 אורח כנשי' דם נדות והם בחינות הקליפו'
 הנאחו' ברגלים העליוני' כמ"ש למעלה
 גבי רחצתי את רגלי וגו' ואמר כי סטרא

אחרא

יקראו רגליו פי' כי הקב"ה נקרא צדק
 אשך ׀ והולך צבו רגליו
 להאיר לו והוא אשר העיר ממורח את
 המלכי' וזה הצדק שאמר הוא אשר יתן את
 המלכי' לפניו לפני אברהם את הגוי' והמלכי'
 הללו כענין שנאמר יתן לפניו גוים וגו' וכינת
 הכתוב להודיענו שלא תחשב שהיו הרברי'
 הלילה במקרה והזדמן שאברהם בכחו
 ובגבורתו וככח גבורת אליעזר עבדו ומה גם
 למ"ד שהיה עוג אל תחשוב כי בכחם
 ובגבורתם נצחו המלחמ' אלא הכל מאתו
 ית' כי הוא המעיר את לבן והוא עצמו יתן
 לפניו גוים וגו'. וחביא ראיה לזה ואמר
 ירדפם יעבור שלום וכזה יתיישב אשר הוזכר
 ענין הרדיפ' אחרי המלחמ' וביאור הדבר
 כך הוא בשלמא כענין המלחמ' אפשר לומר
 בדרך הטבע ככח וגבורות אליעזר ואברהם
 ב' ענקים גדולי' כנודע אשר אברהם ינו
 נקרא אדם הגדול בענקי' וגם הי' לו שי"ח
 ילירי ביתו ועל ידי הכח שבעת יצירתו ע"ז
 נצחו את הכ"חמ' וזרוע' הושיעה למו אמנ'
 כענין הרדיפ' א"א לומר כך כי הרי בעת
 שרדפם אורח ברגליו לא יבא והי' ע"י הגם
 שקפיצה לו הארץ וכיון שהרדיפה לא היתה
 אלא ע"י הקב"ה אשר הקפיצו והוא לא עשה
 כלום כמו כן כענין המלחמ' הקב"ה ית' עשה
 זכר והוא הפילם לפניו כענין שנא' מי פעל
 ועשה קורא הדורות מראש ואמנם ביאור
 הכתוב כך הוא ירדפם פירוש כאשר אברהם
 הי' הולך לרדוף את המלכי' הי' הקב"ה ית'
 הנקרא שלום יעבור לפניו להלחם בעדו
 כמ"ש ירדפם יעבור שלום ואמנם למה כינה
 פה שם הקב"ה ית' בשם שלום הוא כיון
 שיצאה למלחמה והמעם כי אלו המלכי' אשר
 באו על סדום ועמורה לא נתכוונו אלא לבקש
 תואנה ליקח את לוט למען יצא אברהם
 להלחם בעד לוט ואז ילחמו עמו ויהרגוהו
 כמ"ש בכ"ר על פסוק וישבו אל עין משפט
 וגו' וכן בזהר פרשת לך לך דף פ"ו ע"ב
 ועל כן השי"ת אשר שמו שלום וכל מעשיו
 שלום נתקנא לרשעי' אלו המעוררים מרגים

אורח העליין הוא שהי' מתלבש בו והכוני' הוא כמ"ש בטהווא עובדא דבעלי קבין הנז' בתיקונים דהוה רהיט ככוכבא דשרביטא להורות כי היתה הקפיצ' מכת היסוד ולא מכת הנצח והוד וכן היה באברהם לפי סברה ר' יודן וא"כ לא היו פסיעותיו אלא מיל אחת לכד כנגד היסוד וז"ש רבי יודן אמר מיל שנאמר אורח ברנליו כי סיפא דקרא מוכח שלא היה אלא ע"י היסוד וז"ש לעיל יעבור אך ירדפם קאי לאברהם ולא ע"י נצח הוד העליונים ובאר' נחמיה לקיים דברי ר' יודן ואמר לא נתאבקו וגו' פ"י כזה שהוא יסוד הנקרא זה כנרדע ואמר כזה שהוא יסוד שהולך מביתו ממקומו לכ"ה דא כנסת ישראל להתחבר עמה כי אז הסטרא הנקרא אבק יכולה להתרכב שם כמ"ש בשיר השירים של הזוהר א"ב דא"ת ב"ש וע"ש כי בעת של הזיווג הוא הכל בחשאי והמלך והכלה הם בלתישו והנה כמו כן אברהם לא נתאבקו רגליו יען כי השלום הוא המקפיצו כענין שנאמר יעבור שלום ולא נח בסט"א להרבק שם ואפשר לומר דר' נחמ' פליג אכלהו כי לדעת ריש לקיש היו פסיעותיו רבות אלא שבין כל אחת ואחת היו ג' מילין ולר' יודן א' מיל ולר' נ"ל לא היה שם כ"א קפיצה אחת בלבד ולא היו בפסיעות דבות כי אם בפסיע' אחת הלך מביתו עד מקום של המלכ'י דוגמת ההולך מביתו לבהב"נ אשר הם דבוקי' זה כזה שהם יסוד במלכו' ובפסיע' אחת בלבד מתחברו' כמו כן היה אברהם והנה ידענו בבירור. כי המלכות אינה מתרחקת מן היסוד אלא פסיעה אחת לכד ולכן נקראת מלכות פסיעה וז"ש רז"ל פסיעה גסה נוטל א' מת"ק ממאור עיניו של אדם כי היסוד שהם ה' ספירות מחסר עד הוד עם כל שהוא יסוד במלכות ואזנקראת כלל מלכ' כ"ל ה' יאז כל א' חא"י הג' בסוד י' געשית ת"ק ח"ס מגל"ד עץ

אחרא הנקרא אירח ברנליו לא בא ברנליו של אברהם א ז' ית' בעצמו וכוה יתורץ אמרו אורח ולא אמר באורח וזה עצמו הוא כוונת ר' נחמי' כי ריש לקיש ור' יודן לא באו ללמדנו אלא ענין הקפיצה עצמו הנעש' לאברהם אבינו ע"ה וכמה היה שיעור פרסותיו בעת ההיא ורבי נחמין אתא לאשמעינן ע"י מי היתה הקפיצ' וז"ש ר' נחמי' אמר לא נתאבקו רגליו של אברהם אבינו וגו' וביאור הענין הוא זה כי הלא הסט"א נקרא אבק כנ"ל ואמר כי לא תחשוב אשר הקפיצה זו הי' ע"י שדים הנקראי' אבק כענין שנאמר לא נתאבקו רגליו וגו' כי הלא הקפיצ' הוא כי האדם מתלבש בתיך אותו מלבוש של השד' ועי"ז אשר מאריכין רגליו של האדם והם מתרחבין פסיעותיו של אדם ואין לו שייכות פסיעות רגלי האדם אלא לאותו לבוש שהוא הקליפה הנקרא אבק רגליו אשר מתלבש ודומה לאד' בעת ההוא כאלו היו ברנליו קורקסי' גבוהי' מאד הנקרא קורקאב"ש בלעז ועי"ז מתרחב' פסיעותיו וז"ש לא נתאבקו רגליו כי הקפיצ' לא היתה ע"י השד' אלא ע"י הקב"ה וכוה יתורץ אמרו אורח ולא אמר באורח כנוכר לעיל וז"ש אלא כזה שהולך מביתו לבית הכנסת וכדי להבין את זה נתן טעם למה הי' חשבון שלשה מילין אך הענין הוא כי הי"ג מילין כנגד שלשה רגלים העליוני' שבהם נתלבשו רגליו של אברהם והם הנה"י כנז' כענין שנא' ירדפם יעבור שלום ירדפם היינו נצח והוד כי הרדיפ' הם בשני רגלי' יעבור שלום הוא היסוד והרי זהו הטעם למה כינה לו ית' בל' שלום רבי יודן ד"ש סיפא דקרא אורח ברנליו לא יבא דהל"ל לא יבואו אך אמרו לא יבא חוזר לאירח הנוכר כי אורח הוא היסוד בסוד אירח מברך כענין שנא' ואורח צדיקים ואמר כי האורח שלו לא יבא ברנליו כנ"ל עם רגליו אלא

חיים שהוא ת"ק שנה כי בהיותו הולך
 מלמעלה עד למטה או נשלמו כו' ת"ק
 שנה והמלכות נוטלת ממנו בחינה אחת
 מת"ק אלו שהיא כלולה מכל הת"ק וזהו
 שאמרו רז"ל פסיעה גסה נוטלת אחת
 מת"ק ממאור עיניו של אדם כמ"ש
 הרמב"ם ז"ל בהלכות עדות כי שכבת
 ידע הוא מאור עיניו של אדם והבן זה.
 זה סוד ומגבעות אשורנו כי מגבעות
 אשר היא בח" המלכות הנקראת גבעה
 נוקבה הם יוצאים חוץ כמו שיעיר פסיעה
 לבר יזה אשורנו מלשון פסיעה וז"ש
 בזהר פ' בלק ד' ג' ע"ב מסטרא דילי'
 אתמחת ואשיט פסיעה לבר היא המלכות
 אשר יצאה חוץ מן הזעיר שיעיר פסיע'
 ודי בזה למבין כי הם דברים עמוקים
 כבשונו של עולם ואין לגלות ביאור דברינו
 אלה למה נקרא שמה פסיעה כענין
 שנא' ואתה תשופנו עקב שהיא המלכות
 הנקראת פסיעה שהוא העקב ודי בזה
 למבין נמצא עתה שהמה מחולקת
 בצאיאת קפיצה זו של אברהם אם היתה
 ברגליו ממש שנתארכו פסיעותיו ואינו
 פוסע פסיעות גסות או אם נשאוהו על
 כנפי נשרים ובקפיצה א' הלך וזהו סברה
 ר"ג והם ב' מיני קפיצות אשר בארנו
 לעיל ונקודות זה חקוטב שעליו סבבנו
 כל דמאמרו אשר כתבנו למעלה הקפיצה
 כי במדרש תנחומה מוננו ד' ובמס'
 סנהדרין מונה ג' ועוד יש חלופין בין
 זה לזה וגם כי בשניהם לא נמנה כלל
 קפיצת הדרך שבין דעמסם לסוכות אבל
 הענין הכל תלוי זה בזה כי קפיצה זו
 שהיתה על כנפי נשרים בפעם הראשון
 אינה נמנה אליבא דכולי עלמא ואם
 לסברה האומר שגם קפיצה שבאברהם
 הי' על כנפי נשרים ע"כ לא מנוהו במס'
 סנהדרין אמנם המקומות המובן מן פשטי
 הכתובים כי הם בעצמיהם וברגליהם
 הלכו ואלו נמנו הן במדרש תנחומא והן
 בסנהדרין כמ"ש ביעקב ויצא יעקב וגי'

ונאמר ג"כ וישא יעקב את רגליו וכן
 באליעזר נאמר ואבא היום אל העין
 תלה הניאה בעצמו ולדברי התנחומא
 מוכח כי גם באברהם הי' כן וע"כ לא הביא
 פי' זה של אורה ברגליו לא יבא כי
 הוא מורה הפך זה אך הביא מד' ויחלק
 עליהם לילה המורה כי הוא בעצמה
 החולק וימצא עליה' ואין לי פנאי
 להאריך בזה כי מאריך תרא' אם תדקק
 ותבין מה שיש הפרש בין זה לזה אחר
 שאני מסרתי לך מפתח מחלקותם על
 שכלם דברי אלקים חיים אשר לכל אלו
 קפצה הארץ אלא שלדברי הא' אין להכניס
 במנין כ"א קצתם ובוה תבין
 ג"כ כי במדרש תנחומא אמר
 קפצ' ובמס' סנהדרין הוסיף להם ואמר
 קפצה להם הארץ לומר באותן שלשה
 דוקא קפצה להם הארץ בעצמם כי הם
 בעצמם היו רצי' וקופצי' להם הארץ י'
 משא"כ באחרים שהארץ נקפצת להם
 והם אינם זזים ודי בזה כי אין פנאי
 להאריך יותר וזלתי לביאר ענין מילין מת
 עניינם וזה יוכן עם מ"ש בהקדמת
 תיקונין דכ"י בג' וזיין של ויס"ע ויב"א
 וי"ט קאמר שבהון קפיצת שכנית' לגבי
 בעלה והן סוד ג' מילין שאמרנו כי הנה"י
 הם סוד ג' וזיין של הפסוקי' הנזכרים וענין
 קפיצה זו היא כי הלא המלכות הוא
 לפעמי' תחת היסוד כמ"ש לעיל וכדי
 להתחברה עם בעלה גופא בגופא צירה
 כלכג שלשה דלוגים שהם נה"י עד
 שתתחבר גופא בגופא שהי' ספירת
 הת"ת ואלו הם עצמם השלשה דלוגים
 שאנו מדלגין בג' פעמי' ק' ק' ק' והכי
 נודע כי קדוש הוא בחג"ת והענין כי נה"י
 מדלג ועול' בחג"ת ואלו הם בעצמם
 הג' דלוגי' שלברכת הלבנה כדי לחברו
 עם בעלה ודי בזה למבינים ובוה ידע
 שקפיצת הדרך היא בסוד נה"י ובהיותם
 ג' וזיין השעם כי הזעיר הוא הכולל
 הוא' ספירות ולכן הוא גרמו בוא"ץ

מחברת' לכן גם המיל כפולה אלפים
אמה והנה בהצטרף כלם יחד יהיו ג'
מינין והם ו' אלפים אמה כו' האמה היא
צורת ו' ולהיותם בנה"י דרכורא ע"כ היו
מילין ולא פרסאות' כי הפרכה היא הנוקבא
שהיא בחינת המלכות והענין הוא כי גודע
אשר המלכות מקנן באופן שהוא סגולתן
גימטריא פ"ד ואדני גימ' ס"ה הרי פרס"ה
כי כל בחינות פרסה היא במלכות שהיא
הנוקבא אך המילין הם דרכור' ועתה אביא
מאמר בס"ה לך דף פ"ז ע"א שהוא
רומז לכל מה שאמרנו ובו נסוים בס"ד
וה"ל מי העיר ממזרח צדק דא אברהם וגו'
ע"ש מעמו נא וראו מה מתוק אמרו וכי ס"ד
דהוה אברהם אוזר על סוסון בשלמא גו
עגנא ניחא אבל גו סוסון קשיא והנה קשיא
זו מבואר לתינוק בן יומא אך הענין הוא
כי העגנים הם הנוקבא דס"א כנ"ל והסוסון
הם הנה"י דרכורא דלהון הרצים ברגליהם
ולובשין האדם והווי מתלבש בתוכ' מנוש
ולא עליהם והסמך לזה בכל בו לענין
עשר שמ"טין וגו' כי סמאל הוא דכור' וכן
כתות דיליה הם נוקבא דאינון כעגנים
ובחינת דרכורא בסוסון ולהון ע"ב:

ש' הוי"ה כי כל ספירה כלולה
מוא"ו והדי ו' ווי"ן ונמצא כי נה"י הם ג'
וואוי"ן וא"ל תתמה אם ויס"ע ויב"א וי"ט הם
ווי"ן בחג"ת ואיך עתה הם בנה"י כי כבר
ידעת שהם ב' ע"ב ולכן כפ' והי' אם שמוע
ע"ב תיבין עד ושמתם את כנגד חג"ת וכפ'
ציצ"י ע"ב תיבין כנגד נה"י כמ"ש בתיקוני'
דקנ"ג ע"ב וגודע שכ"א' מאלו הוא"ו ספירו'
כלולה מחברתה והם י"ב ואלו הם סוד י"ב
שכטי ישראל וכנגדם הי' תחום מחנה ישראל
י"ב מילין כמ"ש רבה בר חנה לדירי חזי לי
והוא אחר ערבות מואב עד אבל השטים וגו'
ולכן ס"ל לר"ע דאית תחומין מדאו' עד י"ב
מיל' אך רבנן גזרו עד מיל' בלבד ולא
אאריך בנתינת טעם לזה כדי לבל יאריך
השיעור. והנה י"ב אלו הם ב' ווי"ן וא"ו
עירא' וא"ו תתאה הוא"ו עירא' הת"ת כולל
עמו ח"ג וכל אחת ואחת כלולה מחברתה
הרי וא"ו תתאה הוא היסוד כולל עמו ג"ה
ולכן וא"ו במלוא' ו"ו כדי להורות על
יעקב ויוסף ולכן פסיעותיו של אברהם
אבינו ע"ה שהם הנה"י שלו הם ג' מינין
דפי שאינו רק ג' ספירות לכן היה כנגדם
ג' מילין וכנגד היות כל אחת כלולה

למלאות הגליון העתקתי איזה ליקוטים ענינים קטנים דברים
נחמדים מספר תורת נתן ולקוטים מהרב ר' חיים ויטל
זלה"ה ומהרב ר' נתן שפירא זלה"ה מתלמידי האר"י זלה"ה.

ועירא שהיא מלכות, וזהו היוד' אחרונה
של תיבת משיחי :
את כל ירק עשב ר"ת גימטריא
מיכאל, רמו שהוא ממנה על אותן
שאכלו לשם מצוה, את כל ירק עשב
לאכלה ר"ת גי' סמאל, על אותן
שאכלו לשם אכילה גסה :
ותקח מפריו ותאכ"ל סופי תיבות
חול, מלמד שכל הבהמות
והחיות והעופות אכלגם בן מן העץ
הדעת חוץ מעוף אחד ששמו חול שלא
אכל

בראשית, נומריקון ב"קול ר"ם
א"כרך ש"ם יי' ת"מיד,
מכאן רמו שיש לנו לברך הברכות בקול
רם כדי שיוכלו השומעים לענות אמן :
מי יתן לי אבר כיונה ר"ת אותיות
מיכאל, רמו למה שאמרו חז"ל
(ברכות דף ד' סוף ע"ב) מיכאל באחת,
וזה סוד אבר לשון יחיד :
ערכתי נר למשיחי ר"ת מ"ילה
ש"בת, י"ום טוב, ח'נוכה,
שצריכין להדליק נרות ואו מאיר ג"כ היוד'

כ"ל הלהוט אחר אכילה ושתייה ובעילה יהי בעיניך כעובד ע"ז וכמגלה עריות וכשופך דמים וכעובר על התורה כולה או רובה, וישב העם לאכול ושתו ויקומו לצחק הרי ע"ז, מסעדות של אחשורוש שהיתה כוונתם של אחשורוש ושל המן שקיבצם אל הסעודה כדאיתא במדרש ורצו להכשילם ע"ז בעריות וכמו שדרשו לעשות כרצון איש ואיש, הרי גילוי עריות, שפיכות דמים מולל וסוכא שירדה התורה לסוף דעתו שיהא עומד על פרשת דרכים ומלסמס את הבריות ועוד רעות רבות נמשכות מרוב אכילה ושתייה הלא תראה לא ענש הקב"ה את יציר כפזו אלא ע"ז אכילה, וס' ותפול שבא (ר"ת שתייה בעילה אכילה) ותקחם ואת הנערים הכל וגו' :

ארי"ה שאג מי לא יירא ר"ת א"לול ר"אש השנה"ום כפור ה'ושענא רבא. עוד רמז בזה הפסוק הנה אריה כגמטריא ר"ו, שאג מי לא יירא ר"ת שר"ים הרי ירושלים להורות כי ירושלים שהיתה ביתו של הקב"ה בסוד שאג ישאג על נוהו והנה אם הקב"ה שואג על ירושלים מי לא יירא ויבכה גם כן תמיד על חורבנה ויתפלל שיבנה במהרה בימינו :

מזמור לדוד ה' רועי וגו', יש בו זן תיבות לרמז כי הוא ית' זן ומפרנס לכל והוא טוב לומר קודם הסעודה ולכוון בשם הויה כזה יו"ד ה"ה ו"ו ה"ו גימטריא ז"ן, עוד יש בו אותיות כמנין זכר גימטריא ברכה שישלח ברכה כמעשה ידינו :

אמת במספר קטן גימטרי' ט' וזה המספר הוא בהכפל ובהכפל כפלים עד עולם נשאר תמיד מספר קטן ט' כמו ב' פעמים ט' עולה ח"י מ"ק שלו ט', ג' פעמים ט' עולה ז"ך מ"ק שלי ט' וכן לעולם, וסימן שפת אמת תכון לעד :

אכ"ל כמו שאמרו חז"ל **אתנה להל"ה** א"ט"י בנימטריא חמשים ר"ל שעדיין יש לו לחיות חמשים שנה כי באותו פרק ה' יעקב אבינו כן תשעים ושבע שנים, דוק יתשכח :

נער הרוצה לסוד מאחרי ה' תראה לו שם הוי' מאותם הכתיבים בספר תורה שהם בקדושה ויהייר לו היהדות ויראת ה', ובזמנו של האד"ו ז"ל אירע זאת לנער אחד והועיל זה :

הנה בליל שבת אנו אומרים אתה קדשת, בשחרית ישמח משה, במוסף הכנת שבת, במנחה אתה אחד, כמזמאי שבו אתה חוננתנו, בכרכת המזון בשבת אנו אומרים רצה, ר"ת של כולם הו"ו גימטריא תרי"ג להורות על מה שאמר רבותינו ז"ל שכל המקיים שבת כהלכתו כאלו קיים כל התורה :

למך בשתנה שמותן של אברהם ושרה, לפי שאברהם ר"ת א"ין כ"ן ר"שע מ"וליד, שרי ר"ת ש"ם ר"שעים י"רקב לכן נשתנו שמותן :

הרכבת אנוש לראשנו ר"ת א"רי ג"זהם ו"דוב ש"וקק (מגילה דף י"א ע"א חרי נוהס זה נבוכדנלר סרשע וכו' ודוב שוקק זה אחשורוש וכו') ר"ל שמתחלה חטאו ישראל בהשתחוים לצלם ע"י נבוכדנצר, ואח"כ דוב שוקק שנהנו מסעודתו של אחשורוש, וזה הרכבת אנוש לראשנו, ולכן באנו באש בעבור חטא ע"ז, פסילי אלוהיהם תשרפון באש, ובמים, בעבור חטא אכילת נבלות וטריפות מיתת אסורה שהיא חנק וכמו כן טביעה כמים היא מיתת חנק, ואחר כל זה ותציאנו לרויה :